

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 10 (1465) 1978 KOVAS - MARCH 9

LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

Tel. (416) 275-4672

Ką svarstys seimas?

Kalbame apie Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimą, įvyksiantį Toronte š.m. liepos 1-3 dienomis. Atsižvelgiant į tuo pat metu vykstančias kitas Pasaulio Lietuvių Dienu programas, pradžioje buvo suplanuota PLB seimo posėdžius daryti šeštadienį, liepos 1, visą dieną, ir sekmdienį iš ryto. Po to būtų pamaldos ir dainų šventė. Vėliau iškilio pageidavimas, kurį rėmė ir PLB valdyba, prastai seimą dar vienai dienai, skiriant pirmadienį, liepos 3, ir gal dalį antradienio, liepos 4, akademinėms seimo diskusijoms keliais svarbiausiais PLB klausimais. Idėja gera ir vykdytina, tačiau su viena sąlyga, kad tų diskusijų temos ir prelegentai būtų iš anksto oficialiai paskelbti. Ne tik seimo nariai, bet ir visuomenė galėtų tais klausimais iš anksto pagalvoti ir pasisakyti. Tokio oficialaus paskelbimo iki šiol negirdėti iš PLB valdybos, kuriai tiesiogiai šis reikalas priklauso. Gyrėme jaunimą, kad jis savo kongresams labai iš anksto ruošėsi, netgi mažuose rateliuose diskutuodamas kongresines temas. Kai kas net sakė, jog pasiruošimas jaunimo kongresams turėjo netgi didesnės reikšmės, negu patys kongresai. Deja, patys to nedarome, o laikas pasiruoti PLB seimo akademinėms diskusijoms negalastingai bėga.

VIENIEMS belaukiant seimo diskusinių temų paskelbimo, kiti savo iniciatyva jau pradeda vieną kitą platesnės apimties klausimą kelti. Pirmuoju prabilo pats PLB pirm. B. Nainys Kanados LB krašto tarybos suvažiavime 1977 m. spalio 29 d., keldamas L. Bendruomenės lėšų klausimą. Tas mintis jis kelia ir "Pasaulio Lietuvių". Faktas lieka faktas, kad Bendruomenė savo platus masto darbams turi labai mažai lėšų. Ir tai ne dėlto, kad tautiečiai pinigų neaukotų, bet svarbiausia dėlto, kad tėtėtrūkstante vienos centrinės institucijos, kuri mūsų suaukotus pinigus arba tais pinigais uždirbtas palūkanas skirstytų įvairiems lietuviškiems darbams pagal reikalo svarbumą. Žinoma, seimas gali nutarti įpareigoti kraštus daugiau pinigų Bendruomenei surinkti. Gal nuo to Bendruomenės finansai kiek ir pagerėtų, bet esminiam reikalo sprendimui reikia savanoriško visų fondų ir paskirų didesnių rinkėjų bei mecenatų susitarimo. O toks susitarimas duotų daugiausia vaisių, jeigu jis būtų padarytas dar prieš seimą. Tai viena iš degančių problemų, kurią reikėtų pradėti spręsti tuoj pat.

KITAS DVI problemas, akademiškai diskutuotinas seime, neseniai kėlė St. Barzdukas "Drauge". Viena jų yra Bendruomenės žvilgsnis į save, turint galvoje jau nuleistą 25-rių metų laikotarpį. "Kas tame kelyje laimėta ir kas prarasta? Kokios viltys prieš akis ir kas jas temdo?" — rašo jis. Iš savo pusės ypatingai norėtume prisidėti ir pabrėžti ateities viziją ir konkrečių planų reikalingą. O tos vizijos neatsiras per porą seimo dienų. Reikia jau dabar jas kelti ir diskutuoti. — Antras klausimas, St. Barzduko ten pat keliamas, yra mūsų jaunimo susiorganizavimo reikalas. Prieš šešerius metus įsteigta Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjunga, Bendruomenės remiama ir globojama, vis dar tebėra tvirtai nesusiorganizavusi. Anot St. Barzduko, "Jaunimo vardu čia veikia ju paskiri vadai. Gerai, kad jų atsiranda, bet ir vadams reikia gvyv platesnių atramų". Tai yra labai svarbus klausimas, seime diskutuotinas, bet ir šiuo atveju reikia išankstinio susitarimo su PLJS vadovybe, kitaip jaunimas vėl pakaltins, kad vyresnieji nori jiems diktuoti. Jau vien minimi trys klausimai gali užimti visą akademinę diskusijų dieną. Bet gali jų atsirasti ir daugiau, o tuo atveju, kaip paprastai, pritrūks laiko, ir viską reikės svarstyti skubotai. Tad išvadoje tenka pakartoti prašymą PLB valdybai — kiek galint greičiau parinkti ir paskelbti temas, kartu duodant eiga pasitarimams tų problemų sprendimui. A. Rinkūnas

KANADOS ĮVYKIAI

Priešrinkiminis suvažiavimas

Otavoje įvykęs federacinės liberalų partijos suvažiavimas, paskutinis prieš parlamento rinkimus, priėmė apie porą šimtų rezoliucijų. Suvažiavimo dalyviai atmetė senato reformos rezoliuciją, pagal kurią senatam būtų ne skiriami, o renkami 104 nariai visose provincijose. Dėl šios rezoliucijos atmetimo viešą protestą specialioje spaudos konferencijoje pareiškė liberalai iš vakarinių Kanados provincijų. Kvebeko liberalams nepatiko daugiaukultūriškumo pabrėžimas. Pasisakyta ir už Kanados konstitucijos reformą, bet jos gairės nebuvo išryškintos. Parties premjero P. E. Trudeau pareiškimai visiems priminė artėjantį parlamento rinkimus. Liberalų partija jis žadėjo vesti radikaliu politinio kelio viduriu, kalbėjo apie gerus laikus, Kanadai pranašavo šviesią ateitį.

Plojimų banga buvo sutiktas liberalų suvažiavimas atėjęs Francis Fox, prieš keturias savaites pasitraukęs iš kalėjimų ir raitosios policijos ministerio pareigų, kai anoniminiu laišku buvo atskleista jo afera su ište-

kėjusia moterimi, abortas liginėjimais, jos vyro parašo suklastojimas liginėms dokumente. Ontario teisingumo min. R. McMurry, ištyręs šį incidentą, atsisakė kriminalinės bylos iškėlimo. Pasak jo, F. Fox pakankamai nubaudė save, viešai prisipažindamas federaciniame parlamente. Liberalų parodytas entuziazmas įtaigoja, kad jam greičiausiai ir vėl bus paskirta kuri nors ministerija. Prieš tąkią mintį pasisakė du Toronto dienraščiai — "The Globe and Mail" ir "The Toronto Sun". Jų išvada — F. Fox neturėtų būti sutinkamas kaip savotiškos didvyris, nes jis sulaužė VII Dievo įsakymą ir, būdamas advokatu, pasirašė kito žmogaus pavarde ant ligininės dokumento. Jo prisipažinimas federaciniame parlamente buvęs pavėluotas, padarytas tik tada, kai šį incidentą atskleidė anoniminis vienos moters laiškas premjerui P. E. Trudeau. Panašios nuomonės yra ir didžioji skaitytųjų dauguma visuose trijuose Toronto dienraščiuose.

Numatomas 1978-79 m. Kanada (Nukelta į 8-tą psl.)

Toronto gintarietės grakščiai šoka Vasario 16 minėjime Anapilio salėje

Nuotr. O. Burzdžiaus

Kratos, tardymai, suėmimai

Išėjo 30-tas "LKB Kronikos" numeris, kuriame rašoma apie kratas pas V. Petkų, A. Masilionį, A. Terlecką, J. Sasnauską, J. Volungevičių ir kt. Štai ištrauka iš minėtojo pagrindinio leidinio

1977 m. rugpjūčio 23, antradienį, 15 val., Saugumo komiteto vyr. tardytojas mjr. Pilelis su operatyvininku mjr. Trakimu Vilniaus mieste autobusų stotyje sulaukė Viktorą Petkų ir kartu su juo buvusį Algį Masilionį. Saugumiečiai pateikė V. Petkui orderį kratai jo bute (Komjaunimo 36 bt. 8) ir čia pat pareikalavo sėstis į laukusią automašiną. V. Petkus sėstis į mašiną atsisakė ir į savo butą ėjo pėsčiomis, lydimas saugumiečių. Kartu ėjo ir A. Masilionis. V. Petkaus bute buvo padaryta krata; taip pat buvo iškratytas jis pats ir A. Masilionis. Į kratos protokolą V. Petkus įrašė protestą, kad A. Masilionis iškratytas savavališkai, neturint tam orderio.

Kratos metu buvo paimta: portatyvinė rašomoji mašinė, o iš portfelio, kurį V. Petkus turėjo su savimi autobusų stotyje, išimta: leidinio "Dievas ir Tėvynė" 4 numeriai; "Lietuvos kultūros archyvas"; mašinarštis "Helsinki susitarimų vykdymui remti Lietuvos visuomeninė grupė, dokumentai nr. 3, 4... iki 12"; Nikluso Marto pareiškimas Lietuvos grupei rusų ir estų kalbomis; "Estijos, Latvijos ir Lietuvos tautinio judėjimo Vyriausiojo komiteto sudarymo aktas" — 3 egz. lietuvių kalba ir po 1 egz. rusų, latvių ir estų kalbomis; rankraštis latvių kalba su Kalnišo parašu; Viduklės klebono pareiškimo Kautno arkivyskupijos valdytojų kopija, o taip pat A. Seškevičiaus laiškas — 63 lapai.

Krata tęsėsi iki 18 val. Po kratos V. Petkų ir A. Masilionį išvežė į Saugumą. A. Masilionis netrukus buvo paleistas, o V. Petkus nebegrižo.

Tą pačią dieną ir tuo pat laiką (15 val.) į Antano Terlecko namus Vilniuje, Nemenčinės pl. nr. 68, atėjo nepažįstamas vyras. Jis labai apgailėstavo sužinojęs,

kad jo "draugo Antano" nėra namie. Buvusi namuose A. Terlecko uošvė paaiškino, kad Antanas greitai negrįš, ir svečias išėjo. Bet neilgam. Staiga, po kelių minučių namus užplūdo apie 15 čekistų. A. Terlecko uošvė ir dukrai jie parodė nutarimą padaryti namuose kratą ir čia pat pradėjo savo darbą.

Krata A. Terlecko namuose truko dvi dienas. Vadovavo — Saugumo komiteto skyriaus viršininkas paplk. Česnavičius. Formaliai kratą vedė kpt. Daugalas, vyr. tardytojo mjr. Pilelio pavedimu. Dar dalyvavo saugumiečiai mjr. Kalakauskas, kpt. Tušas, Čekenis ir kt.

Pirmą dieną krata vyko iki 23 val. Kratos metu į namus pareižo ir A. Terleckas. Saugumiečiai jį tuoj pat iškratė ir, nieko neradę, liepė sėstis kambaryje ant kėdės. Tačiau Terleckas pareiškė, kad jis savo bute esąs šeimnininkas, ir atsisakė sėstis jam nurodytoje vietoje; kratos metu jis vaikščiojo po savo butą.

Kratai vykstant (pirmą kratos dieną) į A. Terlecko namus užėjo Juozas Tumelis, dirbantis Knygų Rūmuose. Saugumiečiai jį taip pat iškratė. Nors nieko nerado, tačiau sulaukė pasodino kambaryje ir kelias valandas išlaikė, klausinėdami jį apie apsilankymo tikslą, apie ryšius su A. Terlecku ir bardami už tai, kad palaiko santykius su tikiu "antiarybininku".

Kratos metu prie Terlecko namo atėjo dar vienas vaikinys ir pro langą pasiteiravo A. Terlecko žmonos, kur jį sūnus. Vos Terleckienė spėjo jam atsakyti, kad sūnaus nėra ir nebus, atėjusi sugriebė saugumiečiai ir įsitempė į vidų. Vaikinys atsisakė pasakyti savo pavardę ir taip pat buvo pasodintas kambaryje. Šalia jo atsėdėjo saugumiečiai. Kiek pasėdėjęs, vaikinys staiga šoko pro duris laukan ir pabėgė į mišką. Saugumiečiai

griebėsi tardyti Terleckų šeimos narius, tačiau pabėgusio niekas nežinojo.

23 val. nakties krata buvo nutraukta. Naktį namuose liko budėti trys saugumiečiai, o A. Terleckas buvo sulaukęs ir išvežtas į Saugumą. Išvežamas, nepaisydamas saugumiečių draudimo, atsisveikino su savo šeima, persišėgnėjo prieš kabantį ant sienos kryžį, garsiai paprašė Dievą, kad jam suteiktų stiprybės, įsakė vaikams mylėti Lietuvą ir laukti jo, nes jis vistiek dar sugrįšias.

Sekančią dieną (rugpjūčio 24) 9 val. ryto krata vėl buvo tęsiama toliau. Krata vyko be A. Terlecko ir buvo baigta 16 val. Per dvi dienas iškratytas butas, visi lauko sandėliukai, malkinė, iškasinėtas sodas ir miškas aplink namus. Sandėliuke, be to, dar buvo atplėštos grindys ir iškasinėta žemė po grindimis.

Pasaulio įvykiai

PRIE UZBAIGOS ARTEJANTI BELGRADO KONFERENCIJA vis dar neturi paruošto ir priimto baigminio pranešimo. Visos vakariečių pastangos pabrėžti žmogaus teises susidūrė su Sovietų Sąjungos bei jos satelitų opozicija. Nepadėjo nė Jugoslavijos prez. B. Tito kreipimasis į sovietų kompartijos vadą L. Brežnevą, siūlantis kompromisą. Neutraliųjų grupės paruoštas pranešimas, atmettas S. Atlanto Sąjungos narių, ne neužsiminė apie žmogaus teisių įgyvendinimą. Atrodo, Helsinkio susitarimų vykdymo peržiūrą Belgrade teks užbaigti sausu pranešimu, neturiniu politinių išpareigojimų. Konferencijoje ne kartą buvo iškeltas žmogaus teisių lauzymas, tačiau tokiais atvejais beveik visada buvo vengiama išvardinti jas laužančias valstybes, kurios ir taip visiems yra gerai žinomos. Sekantis Europos, JAV ir

Padidino kainas Valstybinio kainų komiteto pirm. N. Gluškovas Maskvoje paskelbė naują kainaraštį, kuriuo dvigubai pabranginamas benzinas. Vertinant doleriais, už galioną prasciausio benzino teks mokėti 83 centus, už galioną geriausio — \$1.10. Pasak N. Gluškovo, tokio kainų padidimo reikalavo patys automobilių savininkai, skųsdamiesi, kad benzinas esąs perpigus. Su naujuoju kainaraščiu krautuose vėl atsirado kavos, už kurios svarą dabar reikia mokėti \$12.73, kai tuo tarpu anksčiau jis teikė \$2.86. Kavos miltelių kainą pašoko net keturis kartus ir pasiekė \$39 už svarą. Sokoladas ir kakava pabrango 30%, aukso ir platinos papuošalai — 60%. Jungtuviniai aukso žiedai jaunavedžiams dabar kainuoja \$385. Šiai kainai sumąžinti N. Gluškovas kiekvienam jaunavedžiui pažadėjo po \$49 pašalpa. Nežymiai buvo papiginti kaukrie sin-tinės medžiagos drabužiai, mažai šaldytuvai, nespaltuoti laidų televizoriai. Vidutinis mėnesinis uždarbis Sovietų Sąjungoje pagal vidurą rinkoje išpuštą rublio kursą yra \$221.

Pasirašė sutartį Rodezijos premjeras I. Smithas pasirašė sutartį su trimis neigrų vadais — vysk. A. Muzorewa, kun. N. Sithole ir J. Chirau, pagal kurią šio krašto valdymas nuo 1979 m. sausio 1 d. bus perduotas neigrų daugumai. Ligi to laiko bus praveisti demokratiniai parlamento rinkimai, baltųjų mažumai užtikrinantys 28 atstovų bloką šimto vietų parlamente. Sutarties įgyvendinimą gali sutrukdyti Patriotinio Fronto partizanai, vadovaujami J. Nkomo, apmokomi Angoloje ir Zambijoje. Jūs remia įsivertinimo Afrikoje siekianti Sovietų Sąjunga su Kuba. Sovietų spauda naująją sutartį jau pavadino rasistų sąmokslu, o Kubą partizanams pažadėjo visokierioją pagalbą. Jeigu sutartį pavyktų įgyvendinti, Sovietų Sąjungai būtų užkirstas kelias neigrų partizanų dėka iškelti koją Rodezijos Angolos pavyzdžiui.

Naujas rekordas

Sovietų Sąjunga, neįstengusi savo kosmonautų nuleisti mėnulyje, rekordų siekia orbitoje aplink žemės rutulį. Amerikiečiai astronautai G. Carr ir E. Gibson 1973 m. erdvių laboratorijoje "Skylab-4" praleido 84 paras, vieną valandą ir 16 minučių. Šį rekordą dabar pagerino sovietų kosmonautai J. Romanenka ir G. Grečka, "Saliut-6" laboratoriją pasiekę 1977 m. gruodžio 11 d. Kadangi prie tos laboratorijos gali prisijungti du erdvėlaiviai, juos aplankė kosmonautai V. Džanibekovas ir O. Maskarovas, o praėjusią savaitę atskrido sovietų plk. A. Gubarevas ir ėku kpt. V. Remekas. Šis skrydis taip pat yra savotiškas rekordas, nes lig šiol žygius ir erdves vykde tik amerikiečiai ir sovietai. Sovietų Sąjungoje, be minėto čeko, skrydžiams yra ruošiami du lenkai, du vokiečiai iš R. Vokietijos ir dar vienas čekoslovakas.

Specialus dalinys

Kovai su lėktuvus grobiančiais teroristais amerikiečiai formuoja specialų 200 vyrų dalinį, vadovaujamą plk. Ch. Beckwitho. Telkiami daugiausia Vietnamo karo veteranai, kurie buvo paruošti partizaniniam karui ir iš kitų karių išsiskyrė savo žaliomis beretėmis. Naujas

Šiame numeryje:

- Ką svarstys seimas?
- Laikas atrinkti temas PLB seimo diskusijoms
- Kratos, tardymai, suėmimai
- Ištrauka iš naujausio "LKB Kronikos" numerio
- Girtaujanti tauta — neatspari
- Pogrindžio "Aušros" balsas apie girtavimą
- Ginčas dėl Kristaus kancijos vaidinimo
- Oberammergau gyventojai nesustaria dėl veikalo teksto
- Pražūtį lemia tik ištišimas
- Lietuvos atstovo Londone žodis tautiečiams
- Pasakoją grįžusieji iš Australijos
- "Tž" bendradarbio pokalbis su jaunaisiais skautais
- Šukytės švystelėjimas Toronte
- Muzikos kritikai apie iškiliosios solistės rečitalį
- Puikus duetinis solistų koncertas
- Ginos Capkauskienės ir Rimto Strimaičio duetai
- Valdžios parama mokykloms
- Lituanistinė Montrealio mokykla gavo paramą
- Alanto "Liepkalnio sodyba"
- Naujas autorius romanas literatūrinu požūriu

TĒVIŠKĒS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis

Metinė prenumerata \$12, pusmetinė — \$6.50. Rėmėjo prenumerata \$20.
Skelbimui ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisymsi redakcijos nuožiūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland—Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$12.00 per year, \$6.50 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

Girtaujanti tauta - neatpari

Okupuotos Lietuvos pagrindžio "Aušra" kreipiasi į dvasišką, inteligentų ir visą tautą

Devyniolikto amžiuje tarp kitų Lietuvos naikinimo priemonių, naudojamų carinės Rusijos, didelį vaidmenį vaidino alkoholis. Vien Kauno gubernijoje buvo išgerta 1,835,584 kibirai degtinės per metus ("Mokslas ir gyvenimas", 1975, nr. 5). Tik kilnių asmenybių dėka, kurių priekyje stovėjo vysk. M. Valančius, 1858 m. gimė ir įsigalėjo blaivybė, sugrįžusi tautos naikintųjų kėslus ir sudariusi tvirtus pagrindus jos atgimimui.

Nors nuo to laiko prabėgo daug metų, tačiau ir vėl lietuvių tauta, kaip ir kitos tarybinės tautos, skandinamos alkoholyje. "Tiek girtų niekur nemačiau" ("Tiesa", 1976, III, 11). Iš tikrųjų Lietuva dar niekad nematė tiek girtų, kiek šiandieną sutinkame besimėgaujamo jaunimo, mūsų inteligentijos ir visos liaudies tarpe.

Alkoholio sunaudojimas kasmet auga sparčiais tempais. Antai, 1940 m. vienas Lietuvos gyventojas per metus išgėrė 2,2 litro degtinės, 1969 tas pats gyventojas išleido 111 rublių, 1970 — 116 rublių, 1975 — 160 rublių, o pernai Sirvintų rajono vienas gyventojas išleido 180 rublių. 1975 m. išgėrta alkoholio, pavertus į degtinę, vienam gyventojui tektų apie 20 kg, o visai Lietuvai apie 60,000 tonų arba 6 milijonai kibirų per metus.

1975 m. Švedijoje įvykęs tarptautinis medicų suvažiavimas konstatavo, kad kiekvienas, išgeriantis per mėnesį apie 1000 gramų alkoholio, reikalingas kruopštaus medicininio gydymo ("Svyturys", 1975, nr. 23).

Remiantis minėtais autoritetingais duomenimis, beveik visa mūsų tauta gadytina! Iš šios katastrofiškos padėties nelengva išeiti, bet iš jos išsivaduoti reikia nedelsiant, nes alkoholis visapusiškai ir labai smarkiai naikina asmenybę, tautą ir Bažnyčią. Sį naikinimas pasireiškia įvairiais būdais.

Pirmiausia — naikina fiziškai. Jo poveikyje gimsta fiziniai ir protiniai degeneratavai, paliegieliai ir invalidai. Piktnaudojantieji alkoholiu, sveikieji palaipsniui luošinami, padaromi nedarbingais, ligoniais, našta šeimai ir visuomenei. Išge-

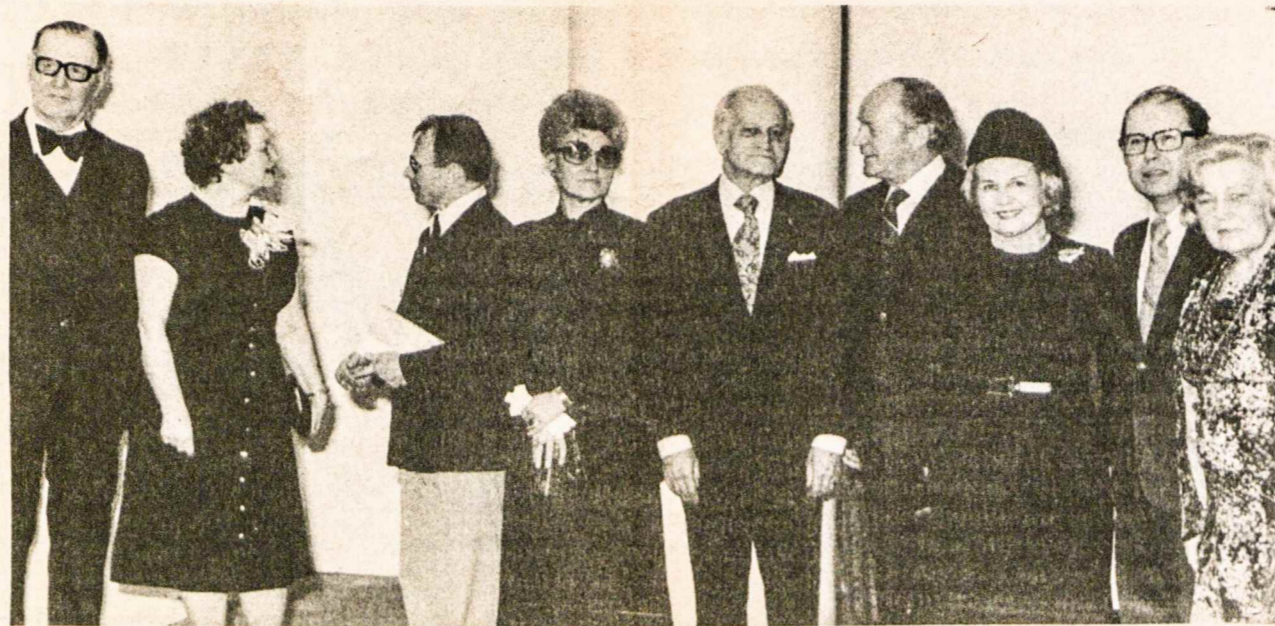
riančio žmogaus kepenys sutrinka, nuolat perkrauta širdis atrofuojasi, smarkiai vystosi sklerozė, žmogų išitinka nerviniai paralyžiai, infarktai ir kitokios organų traumos. O kiek alkoholio aukų nusineša įvairios autokatastrofos, traumas fabrikuose, gamyklose ir t.t.

Be fizinio naikinimo alkoholis dar labiau žlugdo žmogų dvasiškai. Mūsų girtoje visuomenėje plinta muštynės, žudynės, chuliganizmas, išprietavimai, vėnerinės ligos, šeimų skrybros, vaikų žalojimas ir kitos nelaimės. Alkoholis doriamas žmones paverčia nusikaltėliais. Jo poveikyje gimsta psichiškai nesveiki, silpnapročiai ir bepročiai vaikai. Besivystantys genijai dėl alkoholio žūsta neįvykdę Apvaizdos jiems skirtu tikslu. Girtuokliavimas pražudo ir sunaikina gražiausius ištikimius ir idealus. Nuo atmenamų laikų alkoholis tarnauja dirbančiųjų žiauriausiam išnaudojimui. Jo savikaina labai maža, o girtuoklis už jį atiduoda visas santaupas. Faktiškai dabar vadinamoje tarybinėje Lietuvoje dirbama tik dėl degtinės. Vien per 1975 m. tarybinė valdžia iš dirbančiųjų paėmė virš 500 milijonų rublių! Ir dabar valdžia ne tik kad nekovoja su girtuokliavimu, bet priešingai, už išpildytus alkoholio pardavimo planus moka premijas. Jei ne pajamos už parduodamą degtinę, tai vyriausybės neturėtų pinigų išmokėti atlyginimus.

Paralyžuodamas paverttųjų sąmonę, alkoholis atlieka puikią paslaugą savo šeiminiškams, tautų asimiliuotojams ir jų žudikams. Dvasiškai suluošinti alkoholikai parduoda ne tik savo šeimai, tėvus ir motinas, bet ir net negimusią tautos ateitį.

Tad, brangus Brolį Dvasiški, Intelligente ir Darbininke, kuris moki mylėti savo Tėvyne, kuris sugebi jos neapleisti pačiais tragiškiausiais momentais, išgirk šį kvietimą ir pradėk kovą su alkoholizmu, kuris naikina mūsų tautą. Būk jos gelbėtojas! Visi rikiuokimės į blaivinių gretas. Mūsų būsimųjų kartų, mūsų Tėvynės labai būkime blaivūs ir tautiškai susipratę!

Tėvynės mylėtojai
"Aušra" 1977 m. 5 nr.

Gen. Lietuvos konsulo ir VLIKO surengtame Vasario 16 šventės priėmimo. Iš kairės: gen. kons. A. Simutis su žmona, S. Kudirka, p. Valiūnėnė, Ukrainos tremties prezidentas dr. M. Liwicki, VLIKO pirm. dr. K. J. Valiūnas, ukrainiečių veikėja M. Dushnik, prezidentą atlydėjęs ukrainietis V. Salenko, Baltiečių Moterų Tarybos pirm. H. Ozolins. Dalyvavo ir daug kitų svečių

Kratos, tardymai, suėmimai

(Atkelta iš 1-o psl.)

šomoji mašinėlė, o atneštuose paketuose rasta: "LKB Kronikos" 6 numeriai, "Aušros" 2 numeriai, "Laisvės šauklio" 3 numeriai, fotojuosta su tekstu rusų kalba "Atviras laiškas 'Literaturnaja gazeta' redaktoriui Čakovskui" ir "Marčėnos bylos dokumentai", daug storių prirašytų sąsiuvinų su užrašais "Mintys dienoraščiui", K. Skebėros prisiminimai 49-se sąsiuvinuose (rankraštis) bei 28 laiškai, adresuoti K. Skebėrai, knygos "Kovaliovo byla" (rusų kalba), išleistos 1976 m. Niujorke, 90 fotografijų.

Iš paketo išimta taip pat visa eilė rašomųjų mašinėlė spausdintų straipsnių: "A. Sniečkaus nuopelnai Lietuvai", "Kaip trėmimą vaizduoja tarybinė literatūra", "Ir toliau klastojama Lietuvos istorija", "Mūsų uždaviniai", "Tragiško liūdesio dienos", "Kodėl girdoma Lietuva?", "P. Griškevičiaus pasiaikėjimas", "Socialistinė revoliucija TSRS pasiuntinybėje Kaune", "Lenkiškos mokyklos — Lietuvos rusinimo įrankis", "Nugalėtojai neteisiamai", "Atlanto nugalėtojų minint", "Dorovė be religijos", "Leiskite nušluostyti Jums sąžarą arba A. Sniečkaus nuopelnai Lietuvai", "1941 m. birželio sukilimas Lietuvoje", "Prie Visagino ežero", "Simo Kudirkos teismo procesas", "Iš senovės į dabartį", "Stalino aukos", "Hitlerio aukos Lietuvoje", "KLB Kronikos" leidėjams — 17 lietuvių inteligentų 1975 m. rugpjūčio 4 d., "Lenininė 'Iskra' Lietuvoje".

Kratos protokolą A. Terleckas ir jo duktė atsisakė pasirašyti.

Tuo pačiu laiku (rugpjūčio 23 d., 15 val.) pradėta krata ir Julijaus Sasnausko bute Vilniuje, Garelio 15 bt. 15. Krata darė vyr. tardytojo mjr. Pilelio pavedimu ypatinai svarbių bylų vyr. tardytojas papk. Maslauskis. Prieš pat krata čia taip pat pasirodė nepažįstamas vaikinys, kuris pasiteiravo J. Sasnausko motinos, kur yra "jo mokslo draugas Julius". Motinai atsakius, kad Julius yra mieste su reikalais, nepažįstamas išėjo, ir tuojau užgriuvo čekistai.

Kratos metu painata: Antano Suraučiaus autobiografijos fragmentai (iš Lenkijos lietuvių gyvenimo); Eduardo Kuznecovo knyga "Dienoraščiai" rusų kalba, išleista Paryžiuje; Andriejaus Sacharovo "Apie šalį ir pasaulį" rusų kalba, išleista Niujorke; A. Sacharovo laiškas Nobelio komiteto nariams rusų kalba; O. Lukauskaitės - Poškienės rankraščio keletas lapų; Kazio Bradūno eilėraštis "Sibiro kapinė"; A. Vienuolio - Zukausko "Tiesos" redakcijai (į Balkevičiaus 1976 m. rugpjūčio mėn. straipsnius); žurnalas "Aidai", 1975 m. nr. 2, išleistas Niujorke; prašymas Vilniaus m. liaudies švietimo skyriui dėl pašalinimo iš A. Vienuolio vid. mokyklos XI klasės moksleivių — V. Bogušo, A. Tučkaus, A. Masilionio ir J. Sasnausko sugražinimo su XIa klasės 31 moksleivio parašais; 135 atvirukai su Vyčio ženklu ir užrašu: "Kas bus, kas nebus, bet Lietuva nepražūs"; penkios naudotos rašomosios mašinėlės juostelės; rašinių "Geriami ponai ateistai", "Sekame komunistų pavyzdžiu", "Rusai primėt mums klasių kovą" rankraščiai ir straipsnis "Lenkiškos mokyklos — Lietuvos rusinimo įrankis".

Kratos metu atėjęs Julius

Sasnausko draugas buvo taip pat iškrėstas, bet pas jį nieko nerado. Baigiantis kratai, į namus grįžo Julius Sasnauskas. Saugumiečiai ji norėjo iškratyti, bet jis užprotestavo, pareikšdamas, kad nutarime daryti kratą nurodytas tik "butas ir rūšys". Jis gi nesas nei butas, nei rūšys. Tuomet čekistai jį nusivežė į Saugumą, išrašė nutarimą daryti asmens kratą ir jį iškrėtė. Į Sasnausko pastabą, kad šiame nutarime nėra prokuroro sankcijos, tardytojas atsakė, jog istatymai leidžia daryti kratą ir be prokuroro sankcijos, tik per 24 val. apie tai turi jam būti pranešta. Jie taip ir padarys. Ašmens kratos metu pas J. Sasnauską nieko nerasta, ir jis buvo paleistas.

Areštavus Vilniaus autobusų stotyje V. Petkų ir A. Masilionį, ten dar buvo sulaikytas J. Volungevičius. Kadangi jis nesiėmė įsiskiepti, tai buvo nuvežtas į Saugumą, ten iškrėstas ir, nieko neradus, paleistas. Jokie dokumento, leidžiančio daryti kratą, jam nepateikta. J. Volungevičius dėl to parašė protestą Lietuvos respublikos prokurorui. Paleistą J. Volungevičių gatvėje įžliai sekė du vyrai. Jis kreipėsi pagalbos į milicininką, prašydamas apsaugoti jį nuo nežinomų "globėjų", kurie, ko gero, nori jį apilėšti. Milicininkas prieš jį pareikalavo iš seklių dokumentų, tuoj pat pasitraukė, atsiprašinėdamas, kad įsikišo ne į savo reikalą.

Turimomis žiniomis, tą pačią dieną (rugpjūčio 23) padaryta krata Rygoje latvio Čalčio bute. Krata pradėta 18 val. Rastas "Estijos, Latvijos ir Lietuvos tautinio judėjimo Vyriausiojo komiteto sudarymo aktas" latvių kalba, rašytas V. Kalnins ranka. V. Kalnins tą pačią dieną buvo sulaikytas Rygos geležinkelio stotyje. Tardomas jis pareiškė, kad šis dokumentą jis išvertė į latvių kalbą iš rusų kalbos V. Petkaus prašymu, kuomet šis neseniai lankėsi Rygoje (V. Kalnins — buvęs Rygos universitete rusų kalbos dėstytojas, už politinę veiklą teistas 12 metų laisvės atėmimo. Visus 12 metų praleido Mordovijos lageriuose. Dabar gyvena Rygoje).

Tą pačią dieną Estijoje, taip pat geležinkelio stotyje, buvo sulaikytas Niklusas Martas. Po keleto valandų jis buvo paleistas. Čia tenka pastebėti, jog visose šiose kratose, įskaitant kratas Rygoje, pagrindu buvo nurodoma B. Gajausko byla.

Antanas Terleckas Vilniaus Saugume buvo išlaikytas 3 paras. Tardė vyr. tardytojas mjr. Rimkus. A. Terleckas buvo nuvestas ir pas Saugumo komiteto pirmininko pavaduotoją gen. Vaigauską. Saugumiečiai kaltino Terlecką tuo, kad jis prieš metus, būdamas Rygoje, agitavo latvius ir estus sukurti bendrą Pabaltijo išlaisvinimo komitetą. Taip pat kaltino, kad jis leidžias leidinį "Laisvės šauklys". Be to, reikalavo parodymų apie kratos metu rastą medžiagą. A. Terleckas atsisakė duoti betkokių parodymus.

Saugumiečiai savo rokiu pasiūlė A. Terleckui, kad jie nekelsią jam bylos, jeigu jis duos pasizadėjimą daugiau nebekovoti prieš tarybų valdžią. Terleckas atsakė, kad jis negalys duoti tokio pasizadėjimo, nes jis niekada nekovojo prieš tarybų santvarką. Jis tik protestavo ir kovojo su tais, kurie jį perse-

kioja. Pirmiausia jį persekioja Saugumas. Dėlto jis negalys gauti darbo, nors yra du kartus baigęs valstybinį Vilniaus universitetą (ekonomiką fakultetą iki teismo, o istorijos fak. — grįžęs iš lagerio). Tegul tik Saugumas nustoja jį persekioti, ir jis nieko daugiau nenorįs. Jam patinka Lietuvos istorijos mokslas ir jis su malonumu raustis archyvuose. Deja, tai neįgyvendinama. Jis negalėjo dirbti net operos teatre šveicoriumi (užsieniečių gastroliu metu jam buvo neleidžiama net rodytis teatro rūmuose), o paskutiniu metu jis dirbo krovėju kino studijos sandėliuose.

Saugumiečiai atsakė, kad dar jų jie neskirta, tačiau pareiškė, kad dirbti jam netrukdys, jeigu jis raštu atsisakys kovoti prieš tarybų valdžią. Terleckas pareiškė, kad jis galįs parašyti tik tą patį, ką jis jau rašęs savo laiške Podgornui, t.y. kad jis prieš tarybų santvarką nekovoja. Čekistai galį gale sutiko. Iš savo pusės A. Terleckas dar iraišė, kad duoti betkokių parodymų dėl rastos kratos metu medžiagos atsisako. Po to A. Terleckas buvo paleistas.

Kitą dieną po kratos pas A. Terlecką į Vilniaus Saugumo komitetą buvo iškvietta jo žmona, dukdė ir uošvė. Jas tardė apie asmenis, kurie lankosi jų bute, apie A. Terlecko santykius su V. Petkum, kas dalyvavo susitikime su "Financial Times" korespondentu, su JAV pasiuntinybės Maskvoje sekretoriumi, ką jos gali pasakyti apie kratos metu rastą medžiagą ir ypač apie rastas rašomasias mašinėles. Visos apklausos parodė, kad nežino asmenų, su kuriais A. Terleckas palaiko santykius, ir negalį nurodyti, kas pas jį ateina.

A. Terlecką, grįžusį į namus, dar keletą kartų buvo išskvietę į Saugumą "atlikti formalumų bylai nutraukti". Iš jo vėl reikalavo paaiškinimų dėl rastos medžiagos. A. Terleckui atsisakius duoti parodymus ir pareiškus, kad ir Saugumą jis daugiau nebeatiesias, paliko ramybėje. Tačiau į darbą pagal istoriko specialybę jo niekur nepriėmė. Siuo metu jis dirba krovėju kino studijos sandėlyje.

Julius Sasnauskas po kratos jo bute buvo keletą dienų šaukiamas į Saugumą. Tardė operatyvininkai. Reikalavo prisipažinti, kad jis spausdino rašomąją mašinėlę įvairius straipsnius A. Terlecko ir V. Petkaus prašymu, itikinę, kad šiedu jau viską prisipažinę. V. Petkų vadino "homoseksualistu" ir kad jam už tai būsias teismas. Taip pat reikalavo parodymų dėl rastos kratos metu medžiagos. J. Sasnauskas paaiškino, kad kratos orderyje buvo nurodyta B. Gajausko byla, kurio jis nepažįsta ir nieko apie jį nežino, todėl ir jokių parodymų, liečiančių B. Gajausko bylą, negalįs duoti.

PARDUODAME LIETUVIŠKUS SŪRIUS, estišką duoną. Didelis mėsos gaminių pasirinkimas.
SUPERIOR SAUSAGE CO.
1004 Dundas St. West,
Toronto. Tel. 531-8422

MEDUS --
reikalingas sveikatai
Natūralus, nepasterizuotas.
Induose ar koriuose.
Iš butyno: 30 Dewson St.,
Toronto 4, Ont.
Eagles Nest
Telefonas 534-0563

Padėka

Mūsų vyrui ir broliui

+ + Telesforui Valiui

mirus, visiems, pareiškusiems žodžiu ar raštu užuojautą ir tarusiems suraminimo žodį sunkioje mūsų gyvenimo valandoje, sakome nuoširdų ačiū.

Dėkojame: Tėvams pranciškonams už maldas laidotuvių namuose, iškilmingų apeigų metu šventovėje ir palydintį į amžino poilsio vietą; solistams V. Verikaičiui, A. Simanavičiui ir muzikui J. Govėdui.

Dėkojame: karsto nešėjams — dailininkams V. Vizgirdai, A. Tamošaičiui, R. Viesului, A. Dargiui, J. Bakiui, J. Račkui ir K. Lukošui; visiems užprašiusiems šv. Mišias, atsiuntusiems gėles ir aukojusiems labdarai, pagerbiant Velionius atminimą.

Reiškiamė gilią padėką: visuomeninio pobūdžio atsisveikinimo vakaro rengėjams, Kanados Lietuvių Bendruomenės ir organizacijų atstovams, ypač Lietuvos Kančinių parapijos klebonui kun. P. Ažubaliui ir Prisikėlimo parapijos klebonui kun. A. Simanavičiui, atsisveikinimo metu pasakiusiems kalbas — generaliniam Lietuvos konsului dr. J. Zmuidzinui, Lietuvių Rašytojų Draugijos pirmininkui ir "Aidų" redakcijos nariui kun. L. Andriekui, "Tėviškės Žiburių" redaktoriui kun. dr. Pr. Gaidai, KLB krašto valdybos atstovui P. Sturmui, KLB Toronto apylinkės valdybos pirmininkui A. Juzukoniui, lietuvių dailininkų atstovui dail. V. Vizgirdai, kanadiečių dailininkų atstovui dail. J. Račkui, Toronto Lietuvių Namų pirmininkui J. Strazdui ir SALFASS pirmininkui Pr. Berneckui. Dėkojame garbės sargybą ėjusiems šauliams, skautams ir visiems dalyviams, kurie gausiu atsilankymu pareiškė paskutinę pagarbą Velioniui. Taip pat dėkojame Vyti. Macui už nuotraukas.

Esame labai dėkingos draugams ir artimiesiems už nuoširdumą bei pagalbą laidotuvių metu ir už ypatingą dėmesį mums ir Velioniui paskutinės jo gyvenimo valandose.

Liūdinti žmona Aldona ir sesuo Valerija Čepaitienė su šeima

+ + +

Julius

Pargaliauskui

mirus, reiškiamė nuoširdžių užuojautą jo gimimėms bei artimiesiems.

Velionis nuoširdžiai mylėjo savo tėvyne, rūpinosi jos ateitimi, jautriai peryveno pavergtę tėvyneje brolių ir sesių sunkią likimo dalią ir jų kovą už Lietuvos laisvę.

Jis parodė gražų pavyzdį, palikdamas savo testamentu Lietuvos laisvės kovai — Tautos Fondui \$4.500.

Išskėis ramybėje lietuvių tautos sūnau! Tebūna tau, mīlas Juliau, šviesūs žvaigždžių takai Viešpaties ramybėje —

Tautos Fondo Toronto apylinkės atstovybė

+ + +

Vacys

Navickas

miręs 1970 m. kovo 10 dieną Hamiltone. Palaidotas šv. Jono lietuvių kapinėse.

Karo audrai atėjus į mūsų šalį, likai išblokštās iš gimtojo Dainavos krašto. Svetur keliaudamas per anksti sutikai netikėtą mirtį.

Velionies aštuonerių metų mirties sukakčiai paminėti jo žmona NATALIJA NAVICKIENEi įteikė auką Tautos Fondui \$150. Jai nuoširdžiai dėkojame —

Tautos Fondo Toronto apylinkės atstovybė

MYLIMAI MAMAI

+ + +

KAZIMIERAI GAURILIENEI

Lietuvoje mirus, dukrai paskautininkei ALDONAI JANKAITIENEI ir jos šeimai reiškiamė gilią užuojautą —

Toronto skautininkų ir skautininkų ramovė

MYLIMAI MAMYTEI

+ + + ONAI ČELKIENEI

Lietuvoje mirus, dukroms, sūnams ir jų šeimoms — reiškiamė gilią užuojautą bei kartu liūdime —

Kaimynai ir jaunystės draugai:
Jonas Markevičius,
Marija Petrauskas-Urnežienė ir šeimos
Santa Monica, Calif.

Mobawk Furniture Ltd.

PILNAS NAMU APSTATYMAS

Nemokamas pristatymas į namus.

- * Elektros reikmenys
- * Televizijos aparatai
- * Skalbimo mašinos
- * Vaikų baldai
- * Įvairūs kilimai
- * Saldytuvai
- * Valgomų kambarių apstatymas ir kt.
- * Siuvamos mašinos
- * Rašomos mašinėlės

KRAUTUVES:

Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442
Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. 699-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

Pražūtį lemia tik ištižimas

Lietuvos atstovo Vinco Balicko kalba, pasakyta 1978 m. vasario 18 d. Britanijos Londone

Susirinkome šiandien prisiminti vienos reikšmingiausių dienų ilgą lietuvių tautos ir valstybės istoriją. Prieš 60 metų, dar tebevykstant pasaulinio karo audrai, Lietuvių Tautos Taryba, su dr. Jonu Basanavičiumi priešakyje, pasirašė Lietuvos nepriklausomybės aktą. Lietuvos istorijai tai yra įvykis, kuriam lygaus nebuvo nuo Vytauto Didžiojo laikų. Tuo aktu prasidėjo nauja gadynė — Lietuvos laisvės era.

Per 20 su viršum metų atkurtoji Lietuvos valstybė, kad ir nepaveldėjusi savo buvusios didybės bei etnografinių sienų, vis dėlto sparčiai žengė visokeriopos kūrybos ir ekonominės pažangos keliu. Deja, tą visą padarytą pažangą sutrukdė kriminalinis sandėris tarp nacių Vokietijos ir bolševikų Rusijos.

Kaip žinome, 1939 m. rugpjūčio 23 d. Maskvoje buvo pasirašyta slapta sutartis, pagal kurią Šv. Sąjunga ir Vokietija pasidalino Baltijos valstybes. Nežiūrint to slaptos suokalbio, Sov. Sąjunga, okupuodama Lietuvą, plačiai paskleidė sufabrikuotą melą, esą pati lietuvių tauta norinti ir prašanti būti įjungiamai į Sovietų Sąjungą. Tais savo melagingais pareiškimais sovietams nepavyko apgauti Vakarų pasaulio, nes jis nebuvo toks naivus, kad patikėtų, jog toks galėjo būti noras tos tautos, kuri beveik tūkstantį metų kovojo su įsiveržėliais iš Rytų ir Vakarų.

JAV vyriausybė pati pirmoji 1940 m. liepos mėn. pasmerkė Sovietų Sąjungos darbus Lietuvoje ir pavadino juos suktais žygiais. Todėl JAV sovietų okupacijos Baltijos valstybėse nepažino ir šiandien nepažįsta. To paties nusistatymo laikosi D. Britanija ir visa eilė kitų civilizuo- tų valstybių.

Lietuvos teisę atstatyti savo nepriklausomybę pripažįsta visi geros valios žmonės. Iškilų valstybės vyrų pasisakymai tuo reikalu yra žinomi. Prisiminkime šia proga tikėtai buvusio britų ministerio pirmininko Sir Winston Churchillio žodžius, užrašytus III jo atsiminimų toše. Ten jis šiuo reikalu taip pareiškia:

Baltijos valstybės turi būti suverenos, nepriklausomos tautos... Mes niekada nepripažinome Rusijos 1941 m. sienų. Jos buvo įgytos agresyviais veiksmais ir begėdišku konspiravimu su Hitleriu. Perleidiams Baltijos valstybių Sovietų Rusijai prieštarauti visiems tiems principams, dėl kurių mes šį karą vedame, ir suterštų mūsų reikalą...

Okupacijos nepripažinimo pasekmė buvo ta, kad Lietuvos diplomatinėms ir konsulinėms įstaigoms buvo leista tęsti savo veiklą. Tų įstaigų išduotieji pasai, o tuo pačiu ir Lietuvos piliečių yra pripažįstami ir įgalina Lietuvos piliečius keliauti ko ne po visą pasaulį.

Aš čia kalbu apie visiems žinomus dalykus, norėdamas iškelti ir pabrėžti faktą, kuris turi nepaprastos svarbos Lietuvos bylai ir teikia daug vilčių, kad, sąlygomis pasikeitus, neturėsim didelių juridinių komplikacijų, atstatant pilnai laisvą nepriklausomą Lietuvą.

Tarpautinės teisės požiūriu Lietuva yra išlaikiusi savo tarptautinę juridinę asmenybę, nors ir laikinai būdama Sovietų Sąjungos okupuota. Šiuos faktus nekarta mes užmirštame arba juos nepakankamai vertiname (kuo stebisi net svetimieji). Jau laikas suprasti visiems, kad Lietuvos nepriklausomybės teštinumas ir jo bent simbolinis išlaikymas privalo labiau rūpėti mums patiems, negu svetimams.

Tikiuosi, kad visi lietuviai, be išimties, supranta ir įvertina šiuos išlikusių mūsų suverenumo simbolių reikšmę. Jie yra išlieki tik dėlto, kad laisvasis pasaulis teblaiško Lietuva de jure nepriklausoma ir tuo jis suteikia mums be galo svarbią moralinę paramą.

Lietuvos byla šiandien yra ant gerų pamatų. Jos ateitis tačiau priklauso nuo mūsų pačių. Iš mūsų disidentų, o taip pat iš įvairių kitų šaltinių žinome apie Lietuvoje spinduliuojančią pasipriešinimo nuotaką. Ta vykstanti kova už žmogaus teises, tautines tradicijas, tikėjimo bei kitokias laisvės mums įpareigoja susimąstyti. Mums tenka susirūpinti, kaip geriau galėtume veikti už Lietuvos nepriklausomybės atgavimą.

Kova už laisvę visuomet reikalauja aukų, tačiau ji niekada nėra buvusi tautos pražūtimi.

Dail. JURGIUS JUODIS paveikslo "Sv. Kazimieras prie Polocko" šventinio iškilme St. Petersburge, Floridoje. Apeigas atlieka kun. J. GASIUNAS; kūmai — M. A. RUDZIALI, savininkai — E. A. BACEVICIAI. Iškilmės pranešėjas — dr. PETRIKA. Paveiklo autorius — IV iš kairės Ntr. V. Augustino

Ginčas dėl Kristaus kančios vaidinimo

Kas svarbiau Oberammergau miesteliui — reformuotas ar nereformuotas Kristaus kančios vaidinimas?

DR. JONAS GRINIUS

Retas šviesesnis žmogus nėra girdėjęs apie Vokietijos Oberammergau, kur vyksta Kristaus kančių vaidinimai. Juos kas dešimtį metų vasarą atlieka Bavarijos (5.000 galvų) miestelio gyventojai kaip savo senelių išdus, susietus su 1634 metų maru. Šių vaidinimų, išgarsėjusių visame pasaulyje, artimiausia data yra 1980 m. vasara. Kadangi lig šios sukakties beliko apie pusantį metų, supranta, kad Oberammergau gyventojams — seniams, jauniems ir net vaikams — svarbu žinoti, kokį tekstą jiems reikės išmokti.

Sitokio klausimo nebūtų kilę ankščiau: miestelio savivaldybės taryba būtų pasakiusi, kad bus vaidinama ta pati Kristaus kančių misterija, kuri buvo kartojama kas dešimtmetis nuo 1860 m. Bet per 1970 m. vasaros vaidinimus išliko prieštariškai, pagal kuriuos Oberammergau misteriją dabartinis tekstas esąs pasenęs, nebeatitinkas naujausios teologinės minties, nes jame esą antisemitizmo. Ši tendencija ypač prikišo Bavarijos Izraelitų Bendruomenės pirmininkas, kritikuo- damas Muencheno kardinolą Doepfnerį, kuris dalyvavo Kristaus kančių atidaryme 1970 m. Dėl žydų nepasitenkinimo arba gal dėl jų specialiai suorganizuotos akcijos tada trumpu laiku buvo atsakyta 70.000 vaidinimo bilietų, rezervuotų turistams iš JAV. Suprantama, kad šitokią plačią reakciją labiausiai pajuto Oberammergau miestelio gyventojai. Tada ir Muencheno vyskupas patarė sušvelninti misterijoje kaikiurias vietas, kurios gali būti suprosios antisemitizmui. Netrukus kiti Kančių vaidinimo suinteresuoti asmenys pasiūlė visai atsakyti lig šiol vaidintos misterijos teksto, kurį kadaise buvo parašęs kunigas Aloyzas Daisenbergeris, jo vietoje parašyti naują misteriją arba sugrįžti prie dar senesnio, paruosto vienuolio Ferdinando Rosnerio teksto, kuris buvo vaidinamas 1750 — 1860 m.

Kompetetingiems šalininkams pasisakius už F. Rosnerio misteriją, kurioje vaizduojama ne vien Kristaus kančia, bet taip pat gėrio ir blogio rungtybės pasaulyje apskritai, greit pasirodė, kad Rosnerio kūrinyje turistiniais mūsų laikams netinka, nes ji reikėtų vaidinti per tris dienas. Prieš porą šimtų metų, kai Kančių vaidinimai tebuvo Oberammergau gyventojų įžadai, jie tris dienas ir trukdavo. Todėl dabar iš deklamuojamo ir giedamo 9.000 eilučių Rosnerio misterijos teksto mūsų dienu teatro žinovai paliko tik trečdali, kad būtų galima jį suvaidinti vieną dieną per penkias valandas. Pasirodė, jog Rosnerio misterijoje Kristaus teismo pas Pilotą scena, dėl kurios žydai labiausiai jaudinasi, teologiskai taip pat geriau išspresta, negu ligšioliniame Al. Daisenbergerio tekste. Būtent, po tos scenos, kurioje žydai šaukia Pilotui "Nukryžiuoti jį! Prie kryžiaus!", choras turi giedoti: "Nesakyk, kad žydai ten išdavė savąjį vyrą. Mes visi gan dažnai šitaip esam padarę".

Šitaip sklandžiai, kaip atrodo, vaidinimos misterijos teksto klausimas buvo išsprendęs. Jam taip pat pritarė Oberammergau miestelio tarybos dauguma. Tačiau niekas tikrai ne-

žinojo, kaip ta labai sutrumpinta Rosnerio misterija atrodys scenoje, kurioje vaidins ir giedos parinkti miestelio gyventojai. Todėl prieš galutinį sprendimą reikėjo sutrumpintą Rosnerio kūrinyje išmėginti "tikrovėje", t.y. suvaidinti scenoje, pirmiau jį išmokus ir susirepetavus. Šitam dideliam darbui — bandomajam vaidinimui — Oberammergau miestelio taryba ryžosi paskirti pusę milijono markių. Parinkti gyventojai išmoko žodžius ir giesmes, susirepetavo ir 1977 m. rugpjūčio mėnesi visą misteriją suvaidino kelis kartus. Šitaip ją galėjo pamatyti visi miestelio gyventojai ir kvietiniai svečiai, kurie kaip religiniai, teatiniai ir muzikiniai žinovai buvo pajėgūs patarti. Šių neva ekspertų didžioji dauguma manė, kad ateinančioms 1980 m. Kančių vaidinimams geriau tiktų sutrumpinta Rosnerio misterija, negu ligšiolinis tekstas. Sitokios pat nuomonės buvo ir religiniai autoritetai.

Tačiau toli gražu netaip galvojo Oberammergau miestelio gyventojai. Netrukus jie surinko 1.800 parašų, reikalaujanti, kad visi pilnaamėčiai miestelio gyventojai nuspręstų balsavimu, katra misterija — Rosnerio arba Daisenbergerio — jiems atrodo tinkamesnė. Sitoki plebiscitą miestelio taryba atmetė, bet sutiko atsivėlgti į gyventojų nuomonę, kai bus atliekamas galutinis sprendimas dėl 1980 m. vaidinimų programos. Tačiau Al. Daisenbergerio (lig šiol vaidintos) misterijos šalininkai nenurimo tol, kol sušvyravo Oberammergau miestelio taryba. Pagaliau ji leido pasisakyti visiems gyventojams, sukakusiem 16 metų. Be to, ji pavedė sociologams paruosti anketą su 11 klausimų.

Dėlto pradėjo jaudintis Rosnerio reformuotos misterijos šalininkai, kurie jau buvo beveik tikri, kad 1980 m. Kančių vaidinimai vyks pagal jų skonį. Jie išspausdino ir gyventojams išdalyti lapelius, kuriuose patarė atsakyti tik į du anketos klausimus — kas "už" ir kas "prieš" reformuotą vaidinimą.

Oberammergau miestelio balsavimai pagal anketos klausimus įvyko 1977 m. gruodžio mėnesį, ketvirtą advento sekundienį. Tada paaiškėjo, kad gyventojų dauguma paklausė kvietimo boikotuoti pašalinius anketos klausimus. Atsakydami į du pagrindinius klausimus, jie pareiškė, kad jiems labiau patinka ligšiolinė (Daisenbergerio) misterija, negu Rosnerio. Šitaip pasisakius miestelio daugumai, jo tarybai pasidarė nebesmagu palaikyti reformistinį "ekspertų" projektą. Tuo tarpu reformos priešininkai neketina nusileisti. Galutinai atsigriebti jie žada per savivaldybių rinkimus, kurie įvyks š.m. kovo mėnesį. Jie šiems rinkimams iš 9 sąrašų penkiuose srašuose išstātė kandidatus, kurie išrinkti taryboje pasisakys prieš reformistinę misteriją. Ar jie gaus atstovų daugumą, dabar neaišku, nes Oberammergau savivaldybė tarp savo rūpesčių turi ne vieną Kančių misterijos klausimą. Tačiau įdomu tai, kad šio Bavarijos miestelio gyventojai per savo savivaldybės rinkimus yra pasiryžę išspresti religinių, moralinių, draminių ir muzikinių klausimų išraišką. Tai retas viešojo gyvenimo atvejis.

Bet jeigu Oberammergau gyventojai nuspręstų pasilikti prie

nereformuotos Kančių misterijos teksto, ar juos reiktų apšaukti juodnugariais atsilieki-lias? Ne. Nors šias eilutes rašas nėra matęs sutrumpinto Rosnerio kūrinyje, tačiau jis gali pasakyti, kad lig šiol vaidinta Daisenbergerio Kristaus kančių misterija nėra bloga. Joje nėra nieko išgalvoto, ko nebūtų Evangelijose. Argi jose nepasakojama, kad žydų vyresnieji ir ju kunigai Pilotą laikais buvo prieš Jėzų, stengdamiesi jo mintis išversti į piktažodžiavimus prieš Dievą ir dėlto Jėzų nubausiti mirtimi? Žydų vadų išdavystė ypač pasirodė Pilotą teisme, kur jie verčiau sutiko, kad Pilotas į laisvę paleistų žmogūdį Barabą, bet atiduotų nukryžiuoti Jėzų. Visa tai ir vaizduoja ligšiolinė (Daisenbergerio) misterija. Tiesa, joje ši Pilotą teismo scena yra pati dramatiškiausia, labiausiai įtempta, po jos einą paveikslai, kaip Kristaus kryžiaus nešimas, nukryžiuojimas ir prisikėlimas nebesudarina tokios stiprios dramatinės įtampos, kaip Pilotą teismas. Bet ar dėl nemalonios praeities žydams reiktų silpninti šią dramatinę sceną, jeigu juos atvaizduojama tiesa? Nors mes visi neretai išduodame Jėzų, ta-

čiau ar žydai geresni už mus? Ar jų daugelio rabinų pažiūra ir Jėzų dabar žymiai skiriasi nuo rabinų ir fariziejų pažiūros Pilotą laikais?

Tačiau nebūtinai tik šitokie motyvai sveria misterijos pasirinkimą Oberammergau diskusijose. Pasisakydami už nereformuotą Kančių misteriją, gal būt Oberammergau piliečiai norėjo pabrėžti savo meilę protingam realizmui — kad būtų vadinamos tik Kristaus kančios scena, sujungtos giesmių tarpais, kaip tai yra sukompone- vės Daisenbergeris, be didelių nukrypimų į paralelinius vaiz- dus, kurių, rodo, daugiau nu- mato Rosnerio teksta.

Už kokią Kristaus kančių misteriją (reformuotą ar nereformuotą) apsispręs Oberammergau gyventojai, čia mums netaip labai svarbu. Bet svarbiau, kad lietuviai, kurie 1980 m. vasarą ketina atvykti į Europą, neužmirštų vieną dieną rezervuoti Oberammergau miesteliui, kur jie galės pamatyti tokį Kristaus kančių vaidinimą, kokio kitur jie nerėgės. Šitam vaidinimui bilietus jie turėtų rezervuoti kelis mėnesius prieš numatomą dieną.

Dailininko Prano Domšaicio kūrinys "Nukryžiuojimas", vienas iš triptiko "Bėgimas Egiptan". Jis įdėtas ir monografijoje, išleistoje Pietų Afrikoje

Lietuviai Britanijos Londone

Vasario 16 d. Lietuvių Namuose buvo suruoštas priėmimas kitautentiškas lietuvių draugams. Priėmimo metu pasakė kalbą britų parlamentu narys Davison-Biggs. Vasario 18 d. Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 60-metis paminėtas Londono Lietuvių Sporto ir Socialinio Klubu salėje. Minėjime pagrindinę kalbą pasakė Lietuvos atstovas D. Britanijai V. Balickas. Be to, kalbėjo mons. K. Razminas iš Romos, skautė Daina Traškaitė, ką tik grįžusi iš skautų sąskrydžio Australijoje.

Meninę programą pradėjo tautinių šokių grupės "Lietuva" jauniai šokiais, dainomis ir deklamacijomis. Po jų pasirodė veteranai, kurie dalyvo tautinių šokių šventėje Cicagoje. Eilėraščius deklamuavo P. Mašalaitis.

Londono lietuvių choras, vadovaujamas Justo Černio, atliko vokalinę dali. Choro vedėjas padainavo solo dainą, pasirodė choro duetai — J. Alkis ir J. Vikanis, oktetas ir miš-

rus choras. Po minėjimo buvo bendri užkandžiai, kurių metu pasidalinta šventės aktualijomis. Programos pranešėjais buvo K. Juras ir Aldona Drazdytė iš Baltimorės, JAV. Programos dalyviams padėką išreiškė S. Kaspapas. Vasario 19 d. Lietuvos 60-metis buvo švenčiamas Londono lietuvių šventovėje. 11 v.r. atlaikytos Mišios, užrašytos Lietuvos pasiuntinybės. Mišias atnaušo ir turiningą pamokslą pasakė mons. K. Razminas. Dalyvavo Lietuvos atstovas V. Balickas su ponija, vietinės savivaldybės burmistras John Riley su ponija, vietinės ir Didžiojo Londono savivaldybės nariai — John Branagan, L. Brazier, H. Brazier, tautinių šokių grupė "Lietuva" su savo vėliavom, pasipuošę tautiniais drabužiais. Giedojo Londono lietuvių choras, vad. J. Černio, visai naujas giesmes. Po pamaldų parapijos sveitinėjė įvyko šeiminis pasisvečiavimas su pamaldose dalyvavusiais.

S. Kaspapas

Generalinis JAV konsulas JOHN R. DIGGINS, JR., sveikina Toronto lietuvių Vasario 16 proga Anapilio salėje. Nuotr. O. Burzdžius

Entuziastę Gaučienę prisiminus

E. DANILIŪNAS

Kalėdos ir N. Metai yra džiaugsmo šventės, tačiau kai kurios šeimos kad ir praėjusių Kūčių ir Kalėdų stalą gaubė liūdesys, kai prie jo viena kėdė buvo tuščia. Tarp tokių skausmo paliestų buvo ir rašytojo P. Gaučio šeima Cicagoje. Anuo- metinę linksmą švenčiai nuotai- ką pakeitė sukreciantis prisimi- nimas ir... tyla. Trūko kaip tik to asmens, kuris tokiomis progomis švytėjo entuziazmu, giedra nuotaika, šeimynine šilima. Emilija Gaučienė po 1977 m. sausio 1 d. įvykusios eismo nelaimės iškeliaavo amžinybėn...

Jos kapas Sv. Kazimiero kapinėse atžymėtas juodo marmoro paminklu su baltu kryžiumi ir rūtų šakele.

E. Gaučienė - Semenavičiūtė gimė 1908 m. Skotijoje. 1914 m. ji kartu su broliu Alfonsu ir seserimi Valerija tėvų buvo nuvežta į Lietuvą ir įkurdinta Mažeikių mieste. Čia ji baigė pradžios mokyklą, gimnaziją ir įstojo į Klaipėdos konservatorijos fortepijono klasę. Klaipėdos netekus, studijas tęsė Kauno konservatorijoje, kurią baigė 1940 m. ir pradėjo dirbti Kauno radijofone. Taip pat akompanavo N. Martinonio vadovaujamam L. Saulių Sąjungos chorui, su kuriuo gastroliavo Rygoje, Talline, Tilžėje ir kitur. Vėliau dirbo akompanatore Vilniaus radijofone ir mokytoja muzikos mokykloje. 1941 m. sukūrė šeimą su P. Gaučiu ir apsigyveno Kaune. Išsiūbavo antrasis pasaulinis karas su bolševikų okupacija. 1944 m. jiems gimė sūnus, o artėjantis frontas tais pat metais priverstė juos palikti mielą tėviškę ir pasitraukti į Vakarų. Apsigyveno Pessenice, Tiuringijoje. Čia ji suorganizavo chorą, jam vadovavo ir kartu vargonininkavo. I Vakarų slenkantis frontas priverstė ir šią vietą palikti.

Po trumpo sustojimo Bamberge su vyrų ir sūnumi Algūo pastoviau apsigyveno didžiausioje lietuvių stovykloje — sugriautame Hanau mieste, 11 km nuo Frankfurto, ir čia įsijungė į lietuvišką veiklą.

Mane visada stebindavo jos jaunatviškas entuziazmas viskam, kas kilnu, gražu, pozityvu, kas neprieštaravo jos religiniams ir tautiniams ištikinimams. Susiorganizavusiam "Dainavos" ansambliu trūko akompaniatorės. Stovykloje bu-

vo tik viena toms pareigoms tinkama pianistė E. Gaučienė, tačiau buvo nerūsa ją prašyti lankyti nuobodžias repetitijas ir t.t. Jos vyras buvo stovyklos komiteto pirmininkas, o jo žmonai atitekdavo įvairios su tuo surištos pareigos. Teko nuste- bti išgirdus entuziastingą jos su- tikimą ir stropų toms pareigoms atsidėjimą. Ji atsakė jam būdin- gais žodžiais: "Kodėl ne? Žino- ma, kad galėsiu Jums padėti. Norint viskas yra galima". Ji nuoširdžiai talkino muz. Br. Jonušui ir nemažai prisidė- jo prie "Dainavos" iškilimo. An- sambliu, tai įvertindamas, pa- gerbė ją pakviestasdamas būti "Dainavos" krikšto motina. An- samblio rūpesčiais ji gyveno li- gi paskutinės dienos — su an- sambliu ji atšventė ir savo pas- kutinį Naujų 1977 Metų suti- kimą.

Ji atrodė keliolika metų jau- nesnė nei išgyventų metų eilė žymėje, o jos entuziazmas išliko toks pat didelis, kokį ji turėjo ir jaunystės dienomis. Ne kriti- ka, bet pozityvus darbas, noras kitiems padėti, gražus žmonių susgyvenimas buvo tai, ko ji sie- kė.

Buvo švelnios ir kilnios sie- los tauri lietuvė, pasižyminti di- dele tolerancija, augšta kultūra, meile šeimai ir aplamai visiems žmonėms. Ji visomis jėgomis stengėsi gyventi gražų ir pras- miungulį gyvenimą, tuo daugeliui būdama sektinu pavyzdžiu. Ji mirė, bet jos paliktas pavyzdys dar ilgai gyvens.

Praslinko metai be Emilijos. Ne tik šeimai ir "Dainava", bet ir kiekvienas ją pažįstantis pa- jutė savo aplinkoje tam tikrą spragą, savo širdyje tam tikrą tuštumą. Ji užgėso kaip šviesus spindulys ir be jo daug kur pa- sidarė tamsiau.

A.a. EMILIJĄ GAUČIENĘ

vo tik viena toms pareigoms tinkama pianistė E. Gaučienė, tačiau buvo nerūsa ją prašyti lankyti nuobodžias repetitijas ir t.t. Jos vyras buvo stovyklos komiteto pirmininkas, o jo žmonai atitekdavo įvairios su tuo surištos pareigos. Teko nuste- bti išgirdus entuziastingą jos su- tikimą ir stropų toms pareigoms atsidėjimą. Ji atsakė jam būdin- gais žodžiais: "Kodėl ne? Žino- ma, kad galėsiu Jums padėti. Norint viskas yra galima". Ji nuoširdžiai talkino muz. Br. Jonušui ir nemažai prisidė- jo prie "Dainavos" iškilimo. An- sambliu, tai įvertindamas, pa- gerbė ją pakviestasdamas būti "Dainavos" krikšto motina. An- samblio rūpesčiais ji gyveno li- gi paskutinės dienos — su an- sambliu ji atšventė ir savo pas- kutinį Naujų 1977 Metų suti- kimą.

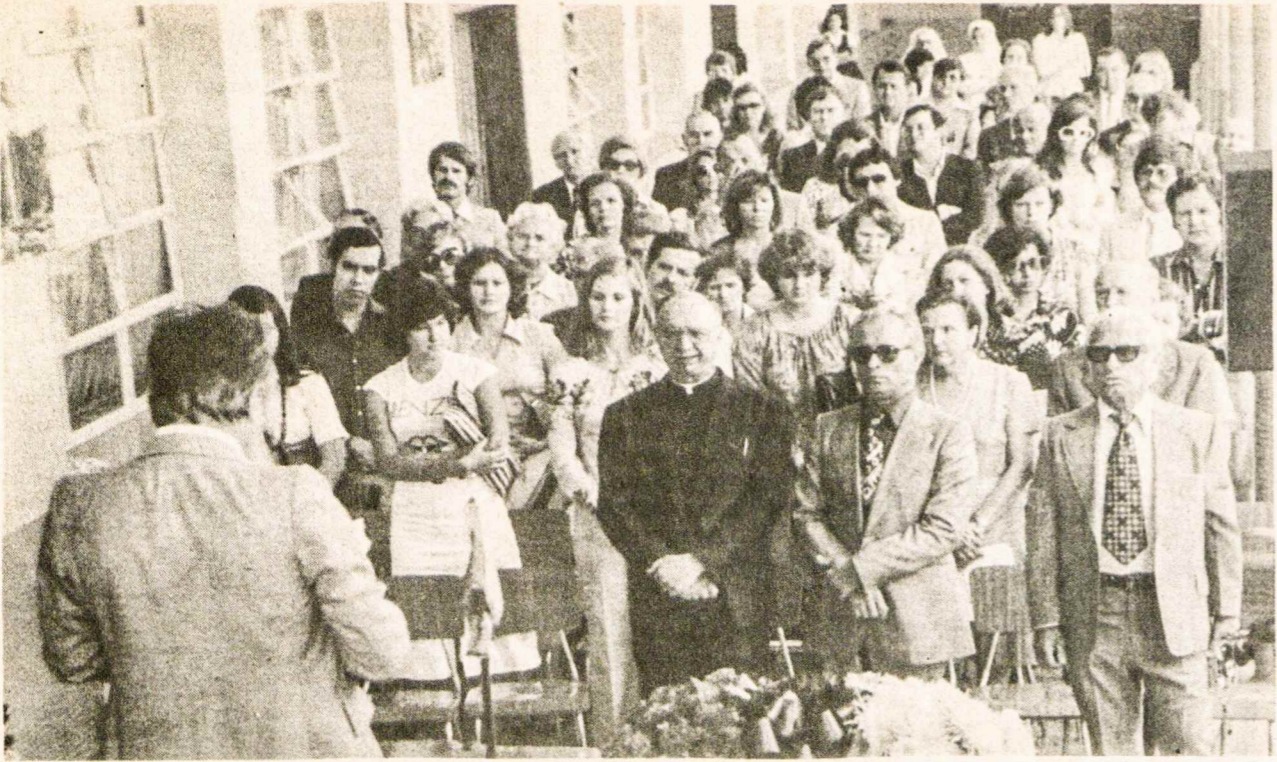
Ji atrodė keliolika metų jau- nesnė nei išgyventų metų eilė žymėje, o jos entuziazmas išliko toks pat didelis, kokį ji turėjo ir jaunystės dienomis. Ne kriti- ka, bet pozityvus darbas, noras kitiems padėti, gražus žmonių susgyvenimas buvo tai, ko ji sie- kė.

Buvo švelnios ir kilnios sie- los tauri lietuvė, pasižyminti di- dele tolerancija, augšta kultūra, meile šeimai ir aplamai visiems žmonėms. Ji visomis jėgomis stengėsi gyventi gražų ir pras- miungulį gyvenimą, tuo daugeliui būdama sektinu pavyzdžiu. Ji mirė, bet jos paliktas pavyzdys dar ilgai gyvens.

Praslinko metai be Emilijos. Ne tik šeimai ir "Dainava", bet ir kiekvienas ją pažįstantis pa- jutė savo aplinkoje tam tikrą spragą, savo širdyje tam tikrą tuštumą. Ji užgėso kaip šviesus spindulys ir be jo daug kur pa- sidarė tamsiau.

Praslinko metai be Emilijos. Ne tik šeimai ir "Dainava", bet ir kiekvienas ją pažįstantis pa- jutė savo aplinkoje tam tikrą spragą, savo širdyje tam tikrą tuštumą. Ji užgėso kaip šviesus spindulys ir be jo daug kur pa- sidarė tamsiau.

Pasakoja grįžusieji iš Australijos

Dalis tautiečių Vasario 16 minėjime Venecueloje, Karako mieste, kur dalyvavo atstovai iš viso krašto

Reikšmingos sukaktys Venecueloj

A. VAISIŪNIENĖ

S.m. vasario 19 d. Venecuelos lietuviai paminėjo 60-tąją Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo ir kun. Antano Perkumo 45 metų kunigystės sukaktis.

Sventę pradėtą pamaldomis erdvoje seselių koplyčioje, papuoštoje Lietuvos vėliavos spalvų gėlėmis. Mišias atnašavo 3 kunigai. Pamokslą pasakė Don Bosco m-l-os direktorius kun. Moises Consoni. Jis pareiškė, esą nesvarbu, kad esate mažą tautą, bet reikšminga, jog savo širdyse nešiojate jos praeitį ir ateities viltį. Pamokslininkas skatino ir toliau kovoti už Lietuvos laisvę.

Po pamaldų įvyko iškilmingas aktas. Dalyvių buvo apie 120. Pukias gėles atsiuntė Latvių Bendruomenė ir Argentinos Lietuvių Centras. Iš Valencijos miesto atvyko jos LB pirm. Zavadskas, VLB centro valdybos pirm. J. Kukanauza su šeima ir kiti. Maracay lietuvų kolonijai atstovavo jos pirm. H. Gavorskas, buvęs VLB centro valdybos pirm. inž. Vl. Venckus ir kt. Malonu, kad tikriems patriotams net poros šimtų kilometrų nuotolis nesudaro kliūčių dalyvauti Vasario 16 šventėje. Gaila, kad daugelis čia pat, Karake, gyvenančių lietuvių nesiteikė atvykti.

Ižanginį žodį tarė VLB pirm. J. Kukanauza, primindamas Lietuvos kovas už laisvę, savo kalbą, kultūrą ir skatinamas išsėsti kovoję už būsimą Lietuvos laisvę. Tylos minute buvo pagerbti žuvę Lietuvos laisvės kovotojai ir tie Venecuelos lietuviai, kurie aukojosi lietuvišioms išlaikymui. Pastarųjų eilėje buvo paminėti ir neseniai mirusi mokytoja Regina Jarmolavičiūtė, buvę VLB pirmininkai — Z. Domeika, J. Bieliūnas, Malskis ir kt. Baigdamas kalbą, J. Kukanauza padėjo lenkų kolonijos pirm. inž. Feliksui Zubrui už nuosirdų bendradarbiavimą bei draugiškumą, parodytą konkrečiais darbais.

Vasario 16 skirtą paskaitą skaitė jaunimo sąjungos narys stud. Darius Mažeika. Po paskaitos buvo tautinių šokių grupės pasirodymas. Jos vadovas ir mokytojas yra inž. Julius Guiga, koordinatorė dr. Jadvyga Klovaitytė, akordeonistas — Venancio Cipoletti, lietuvių studentų draugas ir geriausias akordeonistas Karako mieste. Buvo atlikti šokiai: Grandinėle, Nikita, Audejėle, Ožys, Aušrelė ir Želkės. Tautinių šokių pasirodymas buvo labai geras, nes buvo tinkamai pasiruošta.

Antroje dalyje buvo pagerbtas kun. Antanas Perkumas.

Aleksandra Vaišūnienė supazindino svečius su jo 45 metų kunigystės, visuomeninio darbo ir jo gyvenimo keliu. Kultūros Fondo pirm. J. Menkeliušas Fondo vardu įteikė medžio drožinį su atitinkamu įrašu. Lietuvių Bendruomenė įteikė \$100 čekį, kurią jis pažadėjo persiusti į Braziliją naujai įsikūrusiai Sv. Kazimiero parapijai.

Pasibaigus minėjimui visi svečiai buvo pakviesti į moterų pa-

ruoštas vaisės. Besivaišindami draugiškoje nuotaikoje, visi džiaugėsi gražiai praėjusia švente.

VLB Karako apyl. pirm. Vl. Mažeika padėjo visoms ir visiems, prisidėjusiems prie šventės paruošimo. Ypatinga padėka tenka nenulstamai mūsų kolonijos ekonomei Janinai Klovienei už vaišių suorganizavimą ir stalo paruošimą, taip pat centro valdybos išdinininkui P. Kriškiūnui.

SKAITYTOJAI PASISAKO

„LIEPKALNIO SODYBA“
Kažkoks Zėmdirbys "TZ" 1978. II. 2 nr. išspausdintame straipsnyje "Agronomai ir Liepkalnio sodyba" rašo nepagrįstus dalykus.

Aš esu kilęs iš kaimo, pažįstu Vyt. Alanto aprašomą laikotarpį ir galiu pasakyti, kad ten vaizduojamas gyvenimas ir žmonės gan teisingai. Lygiai tai patį sako mano draugai ir pažįstami, kurie ta knyga yra skaitę. Aš nesu literatas, o tik šiaip jau literatūros mėgėjas ir nemanau vertinti Vyt. Alanto knygos iš literatūrinės pusės, bet negaliu susilaukyti nepamokėjus, kad Zėmdirbis yra neteisus.

1. Jis ten vienoje vietoje rašo, kad Alantas redagavęs "Lietuvos Aida" apie 10 metų, o tuo tarpu, jei jis būtų paskaitęs knygos apvalkalė surašytus rašytojo gyvenimo faktus, būtų sužinojęs, jog Alantas buvo "LA" redaktoriumi 1935-1939 m., vadinasi, 5 metus.

2. Kitoje vietoje tas slapukas sako, kad autorius žemės ūkio mokyklą mokslą nukėlęs į vasarą, o tuo tarpu knygoje aiškiai pasakytą, kad žemės ūkio mokyklą moksliniai būdavo paleidžiami atostogų ir vasarą dirbdavo savo tėvų ūkiuose.

3. Vėl kitoje vietoje tas Zėmdirbys rašo, kad vulgarios kaimo bernų dainuokos esančios savo vietoje, bet jų perteklius "be jokio stilistinio kompozicinio reikalingumo liudija rašytojo saiko ir skonio stoka". Aš dar karta perverčiau "Liepkalnio sodybos" puslapius ir radau iš viso dvi dainuokas bei keletą eilėraščių. O gal Zėmdirbis laiko dainuokomis ir romano didvyrio pacituotą Jaunųjų ūkininkų Sąjungos giesmės vieną posmą ir jo mergaitės Agnės nekaltą ketureilį?

4. Skaičiau spaudoje, kad Vyt. Alantas, kalbėdamas Čikagoje per "Liepkalnio sodybos" sutiktuves, tarp kitko pastebėjo, jog laisvoje Lietuvoje ūkininkas literatūroje būvęs pamirštas. Zėmdirbis sako, kad tai neteisybė ir tam įrodyti išskaičiuoja, pradėdamas nuo Donelaičio, visa virtinę rašytojų, kurie rašė apie kaimą. Aš daug ką skaičiau iš suminėtu rašytojų raštų, bet niekur neradau, kad kas iš jų būtų rašęs apie jaunąjį, modernųjį ūkininką, išsiauklėjusį žemės ūkio mokyklose bei jaunųjų ūkininkų rateliuose, susipažinęs su pažangaus ūkininkavimo metodais, turintis plačią žemės ūkui skiriamą spaudą bei literatūrą, žodžiu, pradėjęs naują žemės ūkio laikotarpį. Ne, tokio romano anais laikais man neteko skaityti. Neatsimenu nė vieno rašytojo, kuris būtų tokį ūkininką atvaizdavęs. Buvo rašoma apie kaimą, bet rašoma "senoviškai". Man rodos, kad Vyt. Alantas, sakdamas, jog anuo metu ūkininkas buvo pamirštas literatūroje, kaip tik tatau ir turėjo galvoje.

Zėmdirbis rašo, kad ten esama "apstu neologiskumu", "vulgaramu", "perkrovimu", dialoguose "pertempimu", žodžiu, viskas bloga. Tai nepagrįsti tvirtinimai. Aš nesakau, ar jie teisingi, ar neteisingi, aš tik noriu pasakyti: jei kritikuoti, tai kritikuok pagrįstai.

"Liepkalnio sodybos" skaitytojas AR REIKIA DEJUOTI?

Dejuojame, skundžiamės, kai skauda. Dejvimas yra natūralus reiškinys. Jis kartais palengvina skausmą, bet gydymo neatstoja. Mūsų išėivijos dejavimas, apie kurį kalba straipsnio autorius A. Gulbinas "TZ" 4 nr., yra kitokio pobūdžio. Skundžiamės, kad nesame vieningi, kad nesutarime. Tokie skundai kartais praveržia iš mūsų lais-

vinimo veiksmų. Jūs pabrėžiate mūsų spauda. Jais gyvena mūsų visuomenė. Štai ir šiais metais neterminuotai kairur inėšė kartelę i Lietuvos nepriklausomybės atstatymo minėjimams.

Mūsų priežodis sako: verkdamas kaktos neišstaisysi. Taigi laikas nutolti dejavus ir įieškoti priemonių skausmams pašalinti.

Suprantama, šios mintys yra taikomos JAV lietuvių gyvenimui. Turime būti dėkingi "TZ", kad jie savo laikraščio skiltyje randa vietos mums skaudžiu nesutarimų klausimui diskutuoti.

K. Čikotas

"SEIMYNISKUMAS"

Atsimenu, kaip nuosirdžiai ir energingai ateitininkai stengėsi atnaujinti Lietuvos veidą Kristaus dvasia. O kad jų pastangos būtų sėkmingesnės, jie meldėsi, kad Dievas ir juos pačius apsaugotų nuo gundytojo vilionių bei jo spėndžiamų žabangų.

Ateitininkų idealai nepasikeitė nė tremtyje. Jie tebesiekia jų ir šiandieną. Nesupranta, kodėl tad rašyt. A. Baronas pažvelgė į jų idėjas sėse ne šviežioje kalnagūbrijoje, bet tamsios dabos landyneje. Kokį minčių vedamas, jis ją, tarytum gatvės mergšę, paguldė i suvedžiotą lovą, kurioje ji be jokio protesto ir pasipriešinimo leidosi išprievartaujama. Tai ne ateitininkės charakteris. Juk i ateitininku, skautu ir kitas padarias organizacijas įsirašo toks jaunimas, kuris pamilsta jų idealus, saistančius jų mintis, žodžius ir darbus. Ar tad autoriui derėjo šitokios organizacijos jaunuolę padaryti savo novelės nemoralumo auka?

Tiesa, kiekvienoje organizacijoje gali būti išimčių. Ju gali atsirasti ir ateitininkuose, bet argi išimčių galiama padaryti taisykle, kompromituojančia kilnius idealus ir jų puoselėtojus?

Zinoma, niekas menininko nemoko, ką ir kaip jis turi kurti, bet vis dėlto jis turėtų rimtai patikrinti savo psichologinius duomenis, kuriais jis grindžia savo veiklę charakteris ir veiksmus. Manau, kad retas skaitytojas, ypač ateitininkas sutiks su A. Barono neapgalvotu išsikiimu savo novelėje "Seimyniskumas" (1977 m. gruodžio mėn. "Aidai").

A. Kalnias "TEPLIORIAI DAILININKU TARPE"

Sutinku su Al. Gimanto nuomone, kad mėgėjai neturėtų maišytis su tikraisiais lietuvių dailininkais, kurie dažnai iš to ir pragyvena. Pirkejas turi žinoti, kuris paveikslas yra tikro dailininko ir kuris mėgėjo. Viena tačiau ir Al. Gimantas galėtų neužmiršti, kad tikrumas ar netikrumas dailininko nevisad reiškia tikrą ar netikrą talentą. Nei Mykolas Angelas, nei Carrot, nei Van Gogh, nei daugelis garsenybių nebuvo lankę jokių meno mokyklų. Taip pat nevisi iš "Seven Great" Kanados dailininkų turėjo kokios rimtesnės mokyklos pažymėjimą. Neterėjo nei mūsų Šimonis, nei Ciurlo-nis . . .

Galima būtų jam pateikti ilgą sąrašą garsiu pasaulio dailininkų, už kurių darbus mokamos didžiausias kainos, bet kurie niekad meno mokyklos nelankė. Tepliorių yra ir bus net tikriausiu dailininkų tarpe, nes šio meno mokslas niekad nesibaigia. Garsus ispanų dailininkas Goya, sulaukęs bene 86 metų amžiaus, pareiškė, jog tik dabar pramokęs tapyti. Dėlto nevertėtų ant mėgėjų galerijos išrašyti Dantės žodžių: "Palikite viltį įeinantįjį".

S. Setkus, tepliorius

Iš VI-tosios lietuvių skautų tautinės stovyklos š.m. sausio 16 d. į Torontą grįžo jaunimo aštuoniukė, atstovavusi "Satrijos" — "Rambyno" tūntams ir jų ribose veikiančiam sktn. Stepo Kairio muzikiniam vienetui. Apstoti šeimos narių, giminių, draugų, jie ne po vieną kartą turėjo pasakoti savo išpūdžius apie ilgą kelionę, Australijos lietuvių, stovyklą, koncertus, matytus miestus, daiktus ir žmones. Pavyko juos "TZ" bendradarbiui sutelkti ir paklausinėti:

— Ką galėtum pasakyti apie pačią kelionę: kada ir kokių lėktuvų išskridote, kaip sekėsi, kokia buvo nuotaika, kur sustodavote, kaip jautėte, ką patyrėte, kas geriausiai patiko?

Alvydas - Tomas Senkevičius: Išskridom gruodžio 20 d. Dėl labai blogo oro labai pasikeitė — Čikagos aerodromas atsisakė mus priimti. Naujus bilietus nusipirkę skridom tiesiai į Los Angeles "Air Canada" lėktuvu. Mūsų kelionė laimėme kartu. Ekranė bežiūrėt "Rocky" pasirodė ir Kalifornija. Sekančią dieną buvo aprodytas Los Angeles miestas. Visiems buvo įdomi naujiena "Universal" studijos, kur gaminami filmai.

Tolimesnė kelionė — Pacifiku. Patogiai sėdėjome viename iš pačių didžiausių keleivinių lėktuvų "Pan American Airways 747B". Jis tikrai yra milžinas. Ir čia vėl skridome nakties metu. Maždaug apie vidurnaktį pasiekėm Honolulu, kur stovėjome pusantros valandos. Po tos pertraukos pasukom į pietvakarius. Dauguma keleivių jau miegojo. Buvo girdėti tik žvelnus stiprių motorų ūžimas. Perskridom International Date Line, prarasdami vieną dieną. Saulė pradėjus kilti, pirmą kartą pamatėm Pacifiką ir netrukus pasiekėm Nadi, Fidži salos miestą. Išlipus iš lėktuvo, buvo karštą kaip piryt. Gražioj saloj valandžiukę pasivaikščiujom ir tuoj tęsėm paskutinį kelionės etapą. Sydnejų pasiekėm gruodžio 23 d., 9 v.r.

Beveik visą savaitę ten važinėjom patogiais autobusais, laivais, globėjų automobiliais. Matėm daug parkų, paplūdimių, uostų, miškų. Reikėjo priprasti važinėti kaire gatvės puse. Po pirmosios ekskursijos išskridom "Ansett Airlines" lėktuvu į Australijos sostinę Kanberą. Ten specialiu autobusu paveziojo, aprodė labai gražias miesto vietas. Pietavom puosniame lietuvių klube ir po to skridom į Melburną. Australijos žemė iš lėktuvo atrodo kaip parudavusi

Pokalbis su aštuoniais skautais, dalyvavusiais tautinėj stovykloj

o. Daug dvykumų, kalnų. Melburne viešėjom tris dienas. Iš stovyklos važiuojome apžiūrėti Australijos gyvyis. Įdomiausi buvo pingvinai, vakare iš jūros keliavę į savo "namus" pakrantėse. Po stovyklos iš Melburno į Sydnejų skridome specialaus tipo lėktuvu "Pan Am 747 SP". Jo skaitlytuvai ir kita navigacinė aparatūra — kaip "Mercury" ar "Geminij" raketose naudota. Palikę Sydnejų, skridome atgal 37,000 pėdų aukštyje. Visi gyvenom patirtais maloniais išpūdžiais. Per Los Angeles ir Čikagą Torontą pasiekėm sausio 16 d. Visi sveiki, laimingi ir patenkinti. Iš viso padarėm 21,170 mylių per 38 valandas. Jei būtume skridę 10 kartų ilgiau, būtume pasiekę mėnulį . . .

— Papasakok apie Australijos lietuvių: kas pasitiko, kaip buvot priimti, kur apsigyvenot, kaip leidote Kalėdas, kur ir kaip sutikot Naujuosius Metus. Kaip lietuviai įsikūrę, kokios jų problemos, koks jaunimas?

Sandra Kazilevičiūtė: Po muitinės kontrolės, kuri buvo labai paviršutiniška, mus pasitiko VI tautinės stovyklos rengėjų komiteto nariai. Tik jų dėka taip lengvai ir atlikome visus keliautojų formalumus. Aerodromo salėj mūsų jau laukė didesnė Australijos lietuvių grupė. Mūsų kelionę, kurie ten turėjo giminių ar draugų, greitai vieni kitus susirado ir sveikinosi. Mes, kurie dar nieko nepažinojom, stoviniavom, gnybdami vienas kitam, kad įsitikintume, jog tikrai Australijoje esam.

Autobusas nuvežė į Sydnejaus Lietuvių Klubą, kur įvyko oficialus mūsų sutikimas ir pasveikinimas. Paskui visus mus perdavė globėjams, kurie mumis nuosirdžiai rūpinosi. Pirmas pastebėtas dalykas ir buvo — Australijos lietuvių draugiškumas ir nuosirdumas. Stovyklos rengėjų komitetas paruošė įdomią ir mums labai naudingą programą, kurią globėjai stropiai vykdė. Keliavom po miestą ir apylinkes, turėjom koncertus, susipažinimo vakarus, įešmines.

Kadangi atsiradom per Kalėdų šventes, tai daugumas australiečių atostogavo. Taigi, ir mūsų globėjai buvo laisvesni, turėjo daugiau laiko su mumis užsiimti. Kūčias praleidom su savo globėjais. Daugumas vakarieniavom Lietuvių Klube ir ten jautėmės kaip viena didelė šeima. Buvo tikros lietuviškos

Renata Bubelytė: Sktn. Stepo Kairio muzikinis vienetas pasirodė tris kartus — du kartus talentų vakaruose ir vieną kartą stovykloje. Sydnejuje buvo surengtas susipažinimo vakaras su koncertu gruodžio 25 d. Programoje turėjom 25 dainas, kurias atlikom per tris išėjimus. Be mūsų, buvo ir kitokių pasirodymų, ir programa pasidarė perilga. Tuo tarpu Melburne gruodžio 30 d. jau buvo geriau suorganizuota, o ir salė turėjo geresnę akustiką.

Stovykloje didžiojo laužo metu mūsų vienetas vėl koncertavo. Šį kartą mūsų liaudies instrumentais domėjosi svetimi tautiniai, kurių čia netrukus. Australijoje iš viso nėra nė vieno tautinių instrumentų vieneto ir niekada nėra buvę. Todėl domėjimasis instrumentais visų buvo gana didelis. Žmonės klausinėjo apie mūsų kankles ir nevienas prašė pamokyti groti. Koncertų klausėsi daugiasia lietuviai. Jie buvo labai patenkinti mūsų atliekamomis dainomis. Pati jaučiau, kad turėjau progos Australijos lietuviams parodyti savąją kultūrą per liaudies muziką. Buvo daug progų pasikalbėti su žmonėmis, kurie domėjosi tokia muzika. Suradau daug naujų draugų ir draugių, kurių niekada nepamiršiu. Tai buvo atpildas už ilgą ruošimąsi tiems koncertams ir visai tai kelionei. Manau, kad ir kiti mūsų vieneto nariai panašiai jaučiasi. (Bus daugiau)

Kūčios. Trūko tik žemos temperatūros ir sniego . . . Kalėdų rytą uniformuoti dalyvavome bendrose lietuvių pamaldose. Dieną praleidom su savo globėjais ar pažįstamais. Melburne gavome naujos globėjų. Bet nuosirdumas liko tas pats. Ir tai mus labai žavėjo. Čia sutikom Naujuosius Metus. Buvo privažiavę daug jaunimo iš Tasmanijos, Sydnejaus, Adelaides. Labai smagiai praleidom laiką su senais ir naujais draugais.

Lyginant Australijos lietuvių su kitų kraštų lietuviomis, didelio skirtumo nematyti. Kiekvienoj didesnėj kolonijoj lietuviai turi savus bendrus namus-klubus, kur susitinka ir pabendrauja. Jaunimo dauguma yra organizuoti — priklausom skautams, tautinių šokių grupėms, sporto klubams. Lietuviškumas panašus kaip Kanadoj, bet anglų kalba nevengiama. Mums labai malonų išpūdį paliko šeiminkų rūpestis ir tiesiog tobulas organizuotumas, parodytas mus globojant. Stengsimės nors iš dalies jiems atsiliepti, priimdami svečius iš Australijos Toronte, kai čia šią vasarą turėsim Pasaulio Lietuvių Dienas.

— Girdėjom apie talentų vakarus ir koncertus. Kiek iš tikrųjų jų buvo ir kur? Ką galėtum pasakyti apie sktn. Stepo Kairio muzikinio vieneto koncertus?

SIMAS NAMIKAS iš Torontu su kengūraite Australijoje

PAJAMŲ MOKESČIAI -- GYVENIMO FAKTAS

Kiekvienas kanadietis, turėjęs pajamų 1977 metais daugiau negu neapmokestinamas atskaitos ir asmeninės nuolaidos, privalo įteikti užpildytą formą "T 1 Individual Income Tax" iki 1978 m. balandžio 30 dienos. Jeigu jos dar negavote paštu, galite pasiimti vietinėje pašto įstaigoje arba rajoninėje mokesčių įstaigoje.

Pajamų mokesčių formoje įrašoma vardas bei pavardė, sužymimos pajamos iš visų šaltinių, atimamos nustatytos atskaitos bei nuolaidos ir pagaliau apskaičiuojami mokesčiai. Mokesčių forma šiais metais buvo supaprastinta, kad jūsų uždavinys būtų kiek galint lengvesnis. Jums pagelbėti prie mokesčių formos yra pridėtas vadovas — "Income Tax Guide", kuriame rasite visą reikalingą pagalbą.

Svarbu užpildyti mokesčių formą tiksliai ir tinkamai. Visų pirma neužmirškite sužymėti visas savo pajamas — ne tik tas kurios įrašytos jūsų darbdavio išduotuose lapeliuose T4, bet ir visas kitas, kurias gavote metų laikotarpyje; pavyzdžiui, pajamas už patarnavimus, nors ir nebūtų išduotos T4 lapelis, arbatpinigių, pinigines dovanas, investicijų pajamas iš visų šaltinių,

įskaitant palūkanas už skolas draugams bei giminiams, nuomos pajamas ir visus gautus šeimos išlaikymo priedus.

Ką galima atskaityti? Pavyzdžiui, jei išlaikote ką nors Kanadoje (arba už Kanados ribų, jeigu jie yra atitinkamai šeimos nariai), galite prašyti asmeninės nuolaidos. Jeigu jūs išlaikomasias asmuo gyvena už Kanados ribų, privalote užpildyti formą (TIE-NR), kurią galite gauti rajoninėje pajamų mokesčių įstaigoje. Ją prisekite prie mokesčių formos drauge su reikalingais pakitavimais.

Jei norite būti tikras, kad jūsų forma yra tinkamai užpildyta, rūpestingai laikykites vadovo. Patikrinkite kartą ir kitą savo apskaičiavimus. Pridėkite visus pakitavimus, lapelius ir išsiųskite neveliau kaip 1978 metų balandžio 30 dieną 12 valandą nakties.

Revenue Canada Taxation
Hon. Joseph P. Guay Minister

Revenue Canada Impôt
L'hon. Joseph P. Guay Ministre

Turner & Porter laidotuvių namai

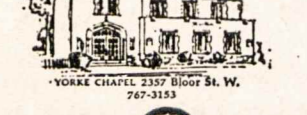
436 Roncesvalles Ave, Toronto 3, Ont. Tel. 533-7954

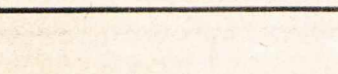
1500 CHATEL 2180 Hurontario St. 279-7643

BONCSVALLES CHATEL 436 Roncesvalles Ave. 533-7954

YORK CHATEL 2357 Bloor St. W. 767-9163

Sukytės švystelėjimas Toronte

Jos dainavimas parodė kodėl Lietuva yra dainų kraštas

S.m. vasario 23 d. sol. Lilija Sukytė, pakviesta kanadiečių sambūrio "Toronto Arts Production", davė koncertą - rečitalį St. Lawrence Centre Town Hall. Ta proga ji buvo nepaprastai šilta sutikta tiek publikos, tiek muzikos kritikų. Negailėstingas dienaščiū "The Globe and Mail" kritikas John Kraglund 1978. II. 24 taip rašė:

"Vakarykštė spausdinta Town Hall programa mini, esą "Toronto Arts Production" manė, kad atėjo laikas Toronto publikai išgirsti dabarties Lilian Sukis. Bet tai nepakankamai paprastas pareiškimas. Lietuvoje gimęs sopranas čia nebuvo girdėtas nuo to laiko, kai ji baigė Toronto universiteto muzikos fakultetą ir padarė savotišką staigmeną, atlikdama grafiškas vaidmenis Mocarto operoje "Figaro vestuvės" Stratfordo festivalyje prieš daugiau kaip 10 metų. Po vakarykštio koncerto "Viva Voce" serijoje lengva suprasti, kodėl valstybinė Muencheno opera nenoriai duoda jai laiko keliauti.

Pranešimuose apie panelės Sukytės pasisekimus paprastai buvo minimi jos operiniai laimėjimai, tačiau šis rečitalis, akompanuojamas Derek'o Bamp-tono, buvo skirtas vokiečių, prancūzų ir lietuvių dainoms. Tai sritis, kurios ji neapleido. Galbūt buvo abejonės momentų Schuberto "Im Frueling", kuria pradėjo programą. Jos frazės atrodė nebaigtos ar bent nerūžtingos, o ir pianinas skambėjo truputį sunkokai. Bet tai mažo žiūris ir vertas paminėti nebet dėlto, kad tai buvo tik abiejų atlikėjų apsilimas.

Kitos keturios Schuberto dainos parodė, kad panelė Sukytė tebėra gražus lyrinis sopranas, kurį atsimename iš seniau. Tos dainos taip pat parodė, kad ji subrendo muzikiniu ir draminiu požiūriu. Buvo nepaprastai džiugu girdėti jos balsą, besikoncentruojantį apie jausminį "Wehmut" turinį, kuris gali būti išryškintas tik gerai suprantant kiekvieną teksto niuansą. Atrodė, kad panelė Sukytė pergeriu tempu dainuoja judriąją dainą "Der Museusohn", bet tai buvo iliuzija, nes ji atliko ją su pažymintu judrumu, kuriame nenukentėjo nei aiškumas, nei stilius. Po to sekė aistringos įtamos "Suleika II", kur Bamp-tono palyda, kaip ir kitose dainose, atsispindėjo ir ryškino jausmus.

Norėdamas detalai aptarti panelės Sukytės atlikimą dainų, sukurtų Brahmo ir Strauss'o, gali pritrūkti superlatyvų. Ypač verta paminėti aštrus kontrastas tarp Brahmo švelniųjų jausmų "Die Mainacht" ir gyvai putojančios "Staedchen". O Strauss'o dainoje "Leises Lied" plaukė rami įtampa, kuri pasirodė daugiau sakanti nei dirbtinis entuziazmas dainoje "All meine Gedanken".

Lengvai kylanti balso linija, kuri buvo girdima jaunos pane-

lės Sukytės balse, tebėra ir dabar, kaip tai buvo girdėti antroje dainoje iš Ravelio "Penkios populiarūs graikų melodijos".

Zavi programos naujiena buvo šešios lietuviškos gėlių dainos, kurių keturios sukurtos Juozo Gruodžio, dvi — Kazio Banaičio. Salia progos išgirsti geriausią panelės Sukytės lyrinį dainavimą, minėtoji dainų grupė įgalino aiškiai suprasti, kodėl Lietuva yra žinoma kaip dainų kraštas. Tiek jausmo pilnose Gruodžio "Alyvose", tiek jo džiugiai klausinėjamoje "Agulonėlėse" dainos skambėjo taip, lyg jos būtų specialiai sukurtos paneli Sukytei. Ir visa tai rodė į viltį, kad Sukytei nereikės laukti kitų dešimt metų grįžti į Torontą".

"The Toronto Star" 1978. II. 24 išspausdino muzikos kritiko Williamo Littlerio recenziją apie čielistę Gisėlę Depkai ir solistę L. Sukytę. Apgailestę, kad jos pasirodymo Toronte reikėjo laukti 10 metų, recenzentas rašo:

"Vakar ji grįžo... kaip tarp-tautinė operos žvaigždė, gyvenanti Muenchene, bet dainavusi ir Metropolitan operoje, ir Vienoje ir Buenos Aires.

Gera buvo ją vėl išgirsti čia dainuojant. Tačiau būtų buvę geriau, jeigu "Canadian Opera Company" ir jos pagalbinių muzikinių organizacijų būtų ėmusios iniciatyvos sutrumpinti jos nebuvimo laiką.

Operiniai jos laimėjimai liudija, kad laikas jokiū būdu nebuvo tuščiai praleistas. Ji praleido jį puoselėdama natūraliai gražų lyrinį sopraną balsą ir padarydama jį brandžiu interpretaciniu instrumentu, pajėgiu atlikti tiek dainas, tiek draminius dalykus. (...)

Jeigu ji rčitalį būtų baigusi pirmąja Schuberto dainų grupe, jos klausytojai turbūt būtų išėję nepatenkinti. Dainos, tiesa, buvo žinomos, gerai kontrastuotos, sumaniai atliktos, tačiau jos buvo lengvai perbėgtos, ir pats balsas liko neatskleidęs.

Visa tai pasikeitė su Brahmo "Die Mainacht", Brahmo frazų platumas ir tamsesnė spalva veikė kaip balzamas. Sukytė, žengdama per Brahmo dainas į Strauss'o, vis stiprių, pasigaudama operinės patirties ryškinti kiekvieną tekstą dramatiškai. Ir juo labiau operinė buvo daina, juo sėkmingiau ji dainavo, atskleisdama pilną savo balsą Adonio šauksmu Strauss'o "Fruelingsfeier" dainoje.

Intymumas ir lengvumas jai taip pat nėra svetimi. Ravelio "Penkios populiarūs graikų melodijos" pasliko miniatiūrinėse savo proporcijose, o grupė šešių lietuviškų dainų, sukurtų Juozo Gruodžio ir Kazio Banaičio, skambėjo laisvai ir nuoširdžiai.

Dėl viso to klausytojų atliepis buvo entuziastiškas. Atrodė, kad kiekvienas norėjo pasivyti prarastą laiką. Nenuostabu!"

nėmis būvė". Ramūnas Lapavičius padeklamavo eilėraštį, o sesutės Zita ir Daina Gurklytės padeklamavo po eilėraštį ir padainavo dueta. Mus džiugino p. Kakarna, padainuodamas dvi dainas. Iš Toronto atvykęs Tautos Fondo atstovas A. Firavičius ragino aukoti, o mūsų vietinis atstovas p. Masionis, padedamas p. Juodišaus, susirinko \$367. Tai suma, kuri retai pasitaiko tokiose mažose kolonijose. Oficialioji dalis baigta Tautos himnu. Vakarienių metu vyko pašnekesiai, skambėjo dainos, o p. Stanevičius, aplink status apėjęs, surinko \$31,25 Tėviškos Žiburiams. T. S.

St. Petersburg, Fla.

SAULIU VEIKLA. Lietuvių salėje 4680 — 46 Ave. North Romo Kalantos šaulių kuopa surengė Klaipėdos krašto atvadavimo minėjimą, trukuši per porą valandų. Atsilankė nemažai dalyvių.

Po minėjimo įvyko visuotinis šaulių kuopos susirinkimas. Išklausa senos valdybos atliktą veikla ir praveisti naujos valdybos bei pirmininko rinkimai. Susirinkimui pirmininkavo dail. J. Juodis. Nauju kuopos pirmininku išrinktas Juozas Babrys; j valdyba: A. Miliauskiene, A. Aidukas, St. Grušas, K. Stepokus; j revizijos k-j-a: V. Lumbyas, Natalija Navickienė, Ona Josiukienė; j garbės teisma: pirm. Alf. Smigelskis, nariais — prel. J. Balkūnas ir kun. J. Gasiūnas.

Pažymėtina, kad po Klaipėdos minėjimo nemažai dalyvių pasiliko šauliška veikla. Keletas jų pareiškė norą būti šios darniai veikiančios šaulių kuopos nariais.

Kuopos sesės visus dalyvius pavaišino kavute ir pyragais. Koresp.

VYSK. VINCENTAS BRIZGYS šventina lietuvių kambari Detroito Wayne State universitete. Iš kairės: komiteto pirm. inž. Jurgis Mikaila, Sv. Antano par. klebonas kun. Kazimieras Simaitis, "Aušros" lituanistinės mokyklos mokinės Vytė ir Rūta Snapštytės, St. Mary's kolegijos Orchard Lake prezidentas kun. Leonard Chrobot, Antonina Jonynienė ir DLK Birutės Dr-jos pirm. Kristina Daugvydienė

Puikus duetinis solistų koncertas

V. VERIKAITIS

Vasario 26 d. Toronto L. Namų Karaliaus Mindaugo menė įvyko duetinis sol. G. Capkauskienės ir sol. R. Strimačio koncertas. Jų pasirinkta programa sudėtinga ir daug reikalaujanti. Pasirinkti dalykai iš jų pareikalavo geros balsinės medžiagos, draminio pergyvenimo ir balsinio derinio.

Pirmas įspūdis — dainininkų balsai puikiai derinasi, gerai susidainavę, neforsuoja, geri niuansai ir frazavimas.

Pirmoje dalyje jie padainavo "Augštai mes pakelsime taurę linksmybės" ir "Apleisim tą šalį, kur tiek kentėjom". Abu dalykai iš operos "Traviata". Vyresniajai kartai jie pažadino prisiminimų šį nepriklausomos Lietuvos laikų.

Antru išėjimu solistai padainavo J. Stankūno "Meilės balsai" ir St. Gailevičiaus "Paviliojo mergučelė". Ypač įdomus kompozitoriaus Gailevičiaus kūrinys, parašytas binerine forma, grakštus, įdomus melodine savo struktūra duetas. Nežinau, kada Gailevičius šį duetą sukūrė, bet man jį teko girdėti pirmą kartą. Jis paliko malonų įspūdį. Pirmąją dalį solistai užbaigė

dviem dalykais iš "Meilės eliksyro" (Donizetti): "Kalbink aušrą veidmaininga" ir "Dar tu juokiesi, Barbare". Abu dalykai žaismingi ir grakštūs. Jie solistų buvo gerai atlikti.

Antrajai daliai solistai pasirinko ištraukas iš operos "Romeo ir Julija" (Gounod). Jiedu šioje operoje dainavo pernai Ciukagos Lietuvių Operoje, todėl pasirinkimas buvo lo g i š k a s. Jiems kaip kurios dramatiškesnės scenos net ir labai gerai pavyko. Neutrūko ir jaunatviško lyriškumo.

Malonu matyti prie pianino mūsų muzikos veteraną muziką ir kompozitorių St. Gailevičių. Jo akompanavimas buvo subtilus, preciziškas, gerai nuansuotas. Linkime jam dar ilgai talkinti mūsų dainininkams.

Lietuvių Namų Vyrų Būrelio surengtas koncertas pavyko dar ir kitu atžvilgiu. Nors paš mus dabar parengimų yra daug, bet j š koncertą jie sutraukė gerą būrį klausovų iš Toronto ir jo apylinkių. Publika, buvo atidi ir entuziastiška. Išvada — daugiau tokių koncertų! Jau dabar jie turėtų pradėti galvoti apie kitų metų sezoną ir pasikviesti Vasyliūnais iš Bostono, Kėpalaitę iš Niujorko, Pavasarį ir Dab-

šienę iš Los Angeles, Smetoną iš Klevelando ir t.t. Mūsų publika yra pasiilgusi gerų koncertų.

Turime Toronto L. Namuose puikią estetiniu ir akustiniu atžvilgiu koncertinę salę, \$5.000 vertės pianiną, pasikviečiam puikius artistus, bet neįstengiam sceninio apipavidalinimo su tvarkyti. Kai atsiskleidžia uždanga, ką matai? Nėiaškios spalvos užpakalinė užuolaidą, susiuvinėta, nelygiai užtiesta, už kurios matosi atsarginės kėdės. Sominės užuolaidos vienovėnadi užtraukinėtos. Tai sudaro nerūpestingumą vaizdą. Mikrofono ūžimas, šildymo ir vėsinimo aparato zvimbimas gadina akustinį tyrumą.

Kai scena atidaroma, žiūrovą nuteikia ne tik geras programos atlikimas, bet ir visas estetiškas scenovaizdis. Tad daugiau dėmesio sceniniam paruošimui, apšvietimui ir puošumui.

Pajieškojimas

Antanas Jauniškis ieško savo buvusių draugų. Jis yra studijavęs Vilniuje, o dabar gyvena Kaune. Prašome atsiliepti per Benių Kašinską, 770 Bailey Rd., W. Henrietta, N.Y., 14586, USA. Tel. 1-716-334-9416.

Toronto gintariečiai janiai Vasario 16 minėjime Nuotr. O. Burzdžiaus

ST. CATHARINES, ONTARIO

SEKMINGA VASARIO 16 SVENTĖ. Prieš pat šventę "Standard" įdėjo visą programą: apie koncertą vakarienių "Multicultural Centre" salėje, vainiko padėjimą prie kanadiečių paminklo, politinius debatus "Midtown" restorane bei trispalvės iškėlimą prie miesto rotušės.

Po to sekė ilgas rašinys apie Lietuvą "Freedom for Lithuanians". Tame rašiny apimta beveik visa sovietų pavergimo istorija, lietuvių kovos už laisvę, kreipimasis į kanadiečius padėti pavergtai Lietuvai.

Vasario 11 d. įvykęs minėjimas praėjo su didžiausiu pasisekimu. Dar niekad šį bendrumenė nematė beveik 300 lietuvių, atvykusių į šios rūšies minėjimą ar į betkurį kitą renginį, gal tik seniau daugiau atėdavo į Jonines, bet tie laikai yra praėję. Dabar, jei susirenka apie 150, tai jau gerai. Taigi, lietuvių visuomenė tikrai nuoširdžiai atsiliepė į rengių prašymą iškėlimui pagerbti 60 metų Lietuvos prisikėlimo sukaktį.

Ročesterio lietuvių choro bei solistų pasirodymas visus sužavėjo savo grožiomis, gerai atliktomis dainomis, duetais bei kvintetais. "Nemuno" jaunimas pasigėrėtinai pasūko gana sudėtingus tautinius šokius. Nida Zubrickaitė žavėjo ne tik lietuviams, bet ir kitataučius savo jaunatvišku grožiu, puikia lietuvių bei angļu kalba ir sugebėjimu atlikti pranešėjos pareigas.

Maistas buvo gerai pagamintas, patarnavimas buvo greitas, bet kludė susikimšimas, nes reikėjo visus susodinti prie stalų. Beveik visi bilietai buvo parduoti iš anksto.

Sis Vasario 16 minėjimas paliko dideli įspūdį tiek lietuviams, tiek gausiems kitataučiams. Debatuose Gilbert Parent Rytų-vidurio Europos Pavergtų Tautų pirmininkui

išteikė Kanados vyriausybės dovana — aukso raidėmis išrašytą teisių deklaraciją. Prie paminklo kalbėjo du parlamentarai, miesto burmistaras, Niagaros srities patarėjas, visi pavergti tautų atstovai, dalyvavo 11 vėliavų, 15 prieš rusų-sovietų vergiją nukreiptų plakatų. Kitą dieną "Standard" įdėjo didelę šventės prie paminklo nuotrauką ir platų minėjimo aprašymą, gale primindamas, kad vasario 16 d. lietuviai vėl susirinko prie miesto rotušės "to hoist their flag as a salute to their fellow countrymen who continue to fight for self-determination within the several oppressed Eastern European states". Šventėje dalyvavo KLB pirm. J. R. Simanavičius ir paskaita lietuviškai bei angliškai skaitės S. Jokūbaitis.

LIETUVIŲ UZTAREJO Sergio Kovaliovo byla jau žinoma ir Kanados vyriausybei. "T2" primins padėti S. Kovalioviui, nubaustam 7 metams už pagalbą "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikai", pavergtų tautų debateuose federacini parlamente narys Gilbert Parent pažadėjo Kovaliovo reikalą pateikti Kanados premjerui P. E. Trudeau bei užsienio reikalų ministeriui. Reikia daugiau žinių apie šį rusų kovotoją už žmogaus teises. Zinias prašoma siųsti: S. Setkus, 162 James St., St. Catharines, Ont. L2R 5C.

PASKUTINIŲSE DEBATUOSE vėl pasirodė šios svarbios organizacijos veiklos ribotumas dėl lėšų stokos. Debatuose dalyvavę žymūs Kanados valdžios pareigūnai žada padėti gauti finansinę paramą, nes ši organizacija atlieka Kanados piliečių politinio švietimo darbą. Jei parama bus gauta, debatai galės būti plačios apimtys. Kor.

DVI NAUJOS J. BURKAUS KNYGOS

"DU VASINIŲ BŪTYBIŲ PASAULIAI", 444 psl., JAV \$8.50, ir "KONNERSREUTHO TERESE" (Neumanaitė), \$5.00. Užsakyti: "Sūduva", 809 Ramble St., Hot Springs, AR 71901, USA

FLYNN'S gėlių krautuve
(savininkai latviai)

Gėlės įvairioms progoms. Pristatoma 2 kartus į dieną į visas ligonines ir laidotuvių namus. Savininkė DIANA WALTERS pataria ir sutvarko gėles vestuvėms. Adresas:

139 Roncesvalles Ave, Toronto, Ont. M6R 2L2. Tel. 534-2424

YONGE MEMORIALS LTD.
2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton),
Tel. 487-2147, vakarais 445-8955

Meistriskos darbos, puikūs lietuviško projekto
ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ

LETTERS

GUARANTEE INCOME SUPPLEMENT

Jeigu esate virš 65, atsiųskite mums savo G.I.S. formas

Kiekvienais metais privalote iš naujo prašyti garantuotų pajamų papildo (Guaranteed Income Supplement) net ir tuo atveju, jeigu jį jau gaunate.

Tad jeigu tai liečia jus, užpildykite paštą gautąją formą ir grąžinkite adresuotame voke kiek galint greičiau.

Mes negalėsime jums mokėti minėto papildo po 1978 metų kovo 31 dienos, jei neatsiūsite užpildytos savo formos.

Jeį turite klausimų, kreipkitės į artimiausią senatvės pensijos (Old Age Security) įstaigą.

Health and Welfare Canada Santė et Bien-être social Canada

Monique Bėgin, Minister Monique Bėgin, Ministre

Laimingi veidai "T. Žiburčių" spaudos baliuje Anapiljo salėje. Kairėje — dail. A. TAMOSAICIENĖ, desinėje — R. KRALIKAUSKIENĖ S. Dabkus

Valdžios parama mokykloms

P. ADAMONIS

Montrealio lietuvių šeštadieninė mokykla gavo \$2.200 paramą 1977-78 mokslo metams iš federacinių Kanados valdžios per daugiakultūrinių reikalų ministrą. Ši parama gauta pagal 1977 m. birželio mėn. paskelbtą etninių grupių šeštadieninių mokykloms remti programą "Cultural Enrichment Support". Skiriama \$4 už skyriaus, klasės valandą, bet ne daugiau, kaip už 50 valandų per mokslo metus.

Montrealio lietuvių mokykla turi parengiamąjį skyrių, 9 skyrius ir lituanistinį seminara — iš viso 11 skyrių. Susidaro 550 valandų ir už tai išieina \$2.200 per metus.

Ministeris Norman Cafik savo laiške mokyklai primena, kad sekantiems mokslo metams pareikšimas turi būti išeiktas dar šiais metais birželio mėnesį.

Federacinės valdžios etninių grupių mokykloms paramos prognozėje taip pat numatyta pašalpa "Personnel Development Assistance". Pagal ją yra skiriama \$15 į dieną kiekvienam kursantui - dalyviui, lankančiam kursą, skirtus mokyklų mokytojams paruošti ar pasitobulinti, suvažiavimams, konferencijoms.

Aišku, į tuos kursus galima įjungti ir meno vadovų paruošimą: tautiniams šokiams, chorams ir t.t.

Alanto "Liepkalnio sodyba"

Vytauto Alanto romanas apie nepriklausomos Lietuvos žemės ūkio pažangą

PR. NAUJOKAITIS

V. Alanto romanas "Liepkalnio sodyba" buvo užsakytas parašyti Lietuvos Agronomų Sąjungos po nepavykusio ankščiau paskelbto ta tema konkurso. Romanas rašytas pagal užsakymą ir turi iš anksto nustatytą teminę tikslą — parodyti Lietuvos žemės ūkio pažangą nepriklausomybės metais, tačiau autoriui pavyko išvengti sauso publicistinio elemento. Siek tiek publicistikos pastebima tik keliant Jaunųjų Ūkininkų Sąjungos reikšmę ir veiklą. Visa pažangos raida rodoma gyvu žmonių realiu gyvenimu.

Pagrindiniai veikėjai yra ūkininku Norgailu šeima. Veiksmas susitelkia Pasartės kaime netoli Pažūolių miesto, Lietuvoje viduryje. Juozas Norgaila valdo nemažą ūkį, tačiau ūkininkauja senais metodais: žemę dirba paprastomis akečiomis, tręšia tik mėšlu be mineralinių trąšų, nenurkypsta nuo tradicinio trilaukio sistemos, gyvuliai dienažirde klampoją po dumblą iki kelių, nėra net edžių karvėms ir arklams, dėlto dalis pašaro suminama į mėšlą, trobesiai dar negrūva, bet jau ankšti ir reikalingi taisyso. Visokioms naujovėms Juozas Norgaila yra priešingas. Jis taip pat gerokai tingus. Jo žmona Rožė Norgailienė yra kieto būdo, valinga, bet taip pat senoviskų pažiūrų. Vyras jos bijo ir jos valiai nusileikia. Senelis Motiejus atstovauja dar baudžiavinei senovei, bet jau tada sugebėjęs veikliai priešintis ponu daromoms skriaudoms.

Romano veiksmas prasideda, kai tėvas sūnų Kostą parsiveža iš miesto už įvairias išdaigas išmestą iš progimnazijos. Kostą traukia žemė. Jis nenori mokytis ir grįžęs namo atsigauja, panašiai kaip Vaizgantas Napoleys. Vyresnysis Kosto brolis Aleksandras nemėgsta ūkio darbu, linkeš ir meną ir trokšta mokslo. Motinos dėdės profesoriaus kunigo Igno Visbuto atsilankymas išsprendžia Alekso likimą — jam atsidaro durys į mokslo. Dėdės globoje jis Kaune lanko suaugusių gimnaziją, gaivindamas motinos troškimą į matyti kunigū. Bet slapta jis lanko ir meno mokyklą. Keletrius metus pabuvęs seminarijoje, jis vis dėlto apsisprendžia kunigū nebūti ir vėliau tampa žymiu dailininku. Tuo tarpu Kostas gaivališka neriasi ūkio darbus, susikerta nekarta su senovisku tėvo ūkininkavimo būdu. Visokeriopos paramos Kostas sulaukia iš jauno energingo agronomo Zigmo Rožėno.

Dvi žiemas Kostas lanko žemės ūkio mokyklą Plungėje. Ten susipažįsta su būsima žmona Agne Eivonyte, taip pat lankančia tą mokyklą. Po poros metų jaunieji veda, bet Agnei tenka sunki kova su valinga senų pažiūrų anyta, kuri atkakliai priešinasi visoms marčioms įvedimams naujovėms. Tačiau nepaprastas Agnės taktiškumas ir darbštumas pagaliau palenkia ir užsispyrusią anytą. Rožės Norgailienės persilaužimui reikia beveik dešimties metų. Tada ištrpsta jos širdyje priešškumo ledai, ir senoji moteris parodo nuoširdaus žmoniskumo (net savo pinigines santaupas atiduoda banko skolai atmokėti).

Kosto ir Agnės pastangos su moderninti ūkį susiduria su dideliais sunkumais. Trobesių stalybai gauta iš banko paskola, ledams ir sausrai sunaikinusių metų derlių, gresia net ūkio varžytynėmis. Kostas vienu momentu beveik palūžta fiziškai ir dvasiškai, bet energingoji Agnė nenuleidžia rankų — gudrumu bei agronomo padedama išsiskiria iš mergininko bei sukčiaus bankelio direktoriaus Medardo Dargužio piniginių ir skolą perkelia į patikimesnį banką. Didelių jaunųjų Norgailų pastangų, darbštumo ir sumanumo bei išsimokslinimo dėka gyvenimas prašvinta: naujoji erdvioji trobja linksmia auga keturi vaikučiai, tėvas Norgaila išrenkamas viršačiu, Aleksandras vada sulietuvėjusią bajoraitę Marilę Tautgirdaitę, kyla meno pasaulyje ir yra Norgailų šeimos pasididžiavimas (nemažesnę garbę kaip kunigū — galvoja motina). Tik jaunesnioji Kosto sesuo Miliutė, išgyvenusi savo pamiltą Algio nepagydomą ligą ir mirtį, tyliai kenčia savo vidaus dramą. Senelis Motiejus

palaidojamas kaimo kapeliuose šalia savo mylimosios kaulų (prieš klebono Dubicko valią). Veikėjai yra gyvi žmonės, reiškiama iš savo charaktero, brožuais, užsispyrimu, nuodėmėmis ir silpnybės. Centriniai veikėjai — visa Norgailų šeima — yra gana ryškiai atskleisti įvairiose padėtyse. Savo tikrumu įtikina skaitytoją ir Norgailų kaimynai: meistrėlis Šliurpa (pirmasis Aleksandro mokytojas meno srityje), stipruolis Ipolitas Džekonskas, kreivazandis seniūnas Tarbūnas, prie naujos santvarkos priderinęs bajorėlis Garliauskas, užkietėjęs nutautėlis dvarininkas Tautgirdas (tėvas ir sūnus), ambicingas kaimynas Alksnis ir jo dukra Antosė, jaunystėje įsimylėjusi Kostą. Ryškūs žingsniai praeina ir samdiniai bernai, tarnaitės, Nausėdžiukai, naujakuriai, jaunieji ūkininkai.

Zodžiu, rodomas gana spalvingas pažangaus Lietuvos kaimo gyvenimas su psichologiskai tikrais žmonėmis. Gal kiek suabejojame tik senųjų Norgailų užsispyrimu kludytį sūnams ir marčios pozityvioms pastangoms — gal ir per ilgai nelūžta senieji ledai, kai jau naujo pavasario saulė taip ryškiai šviečia ir šildo.

Pasakojimas yra gyvas, per-

pintas dramatiniais dialogais. Intriga vedama sumaniai, nevengiant ir erotinių scenų, jaunystės nuodėmių prisiminimų. Romano kalba turtinga, stilius sklandus, bet nevengias į šurkštesnių posakių, priderintų prie kaimo veikėjų psichikos.

Romanas yra vertingas ir savo turinio medžiaga, ir gyvais veikėjais, ir stilistinėmis priemonėmis. Tai iškarpa tikro gyvenimo, išsiskleidusio Lietuvos kaimo nepriklausomybės laikais. Kaimo pažangą yra platinę liejus šiu eilučių autorius premijuotam romane "Zydingios dienos", tačiau V. Alantas davė daug platesnę foną ir ypač išskėlė organizuotą žemės ūkio kėlimą (jaunieji ūkininkai, agronomų veikla). Tik audra iš Rytų su raudona vėliava horizonto romano pabaigoje žada viską sunaikinti. Atrodo, kad nuo sunaikinimo Liepkalnio sodybos neišgelbės ir sandariai uždarinėjamos langinės. Bet šitas tragiškas likimas jau neįeina į romano uždavinį.

Vytautas Alantas, LIEPKALNIO SODYBA. Romanas. Ilustracijos A. Verbičko. Išeido Lietuvių Agronomų Sąjunga, spaudė "Draugo" spaustuose Čikagoje 1977 m. Tiražas 1000 egz., 440 psl., kaina \$10. Kietais viršeliais.

Dilkutės-Batraks keramika

DAIL. DAGYS

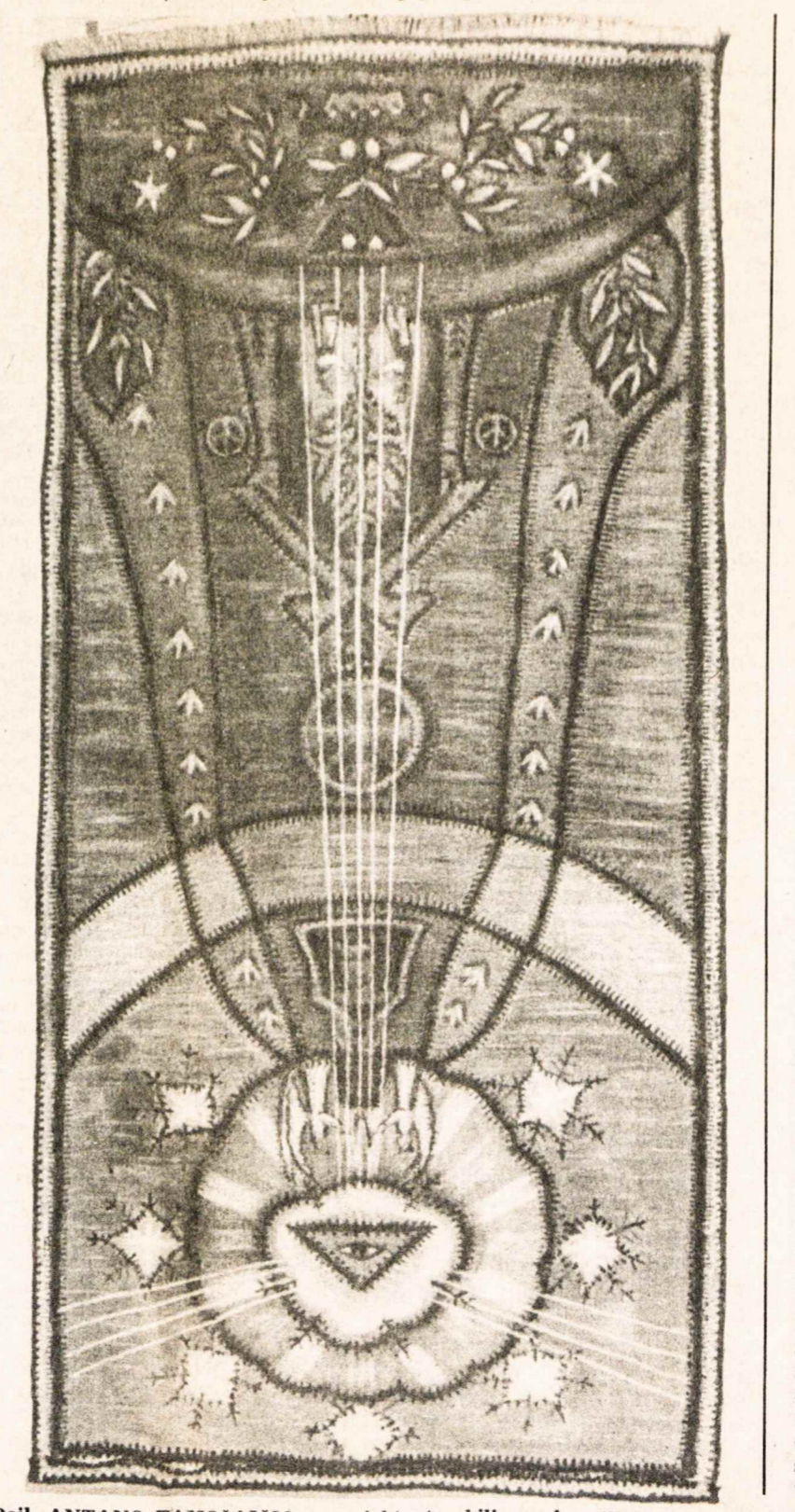
Si jauna keramikė savo darbus pasirašo Birutės vardu. Tuo ji nori, matyt, pabrėžti, kad ji viena juos gamina be kitų šeimos narių įsijungimo. Nors ši paroda yra jos pirmoji, bet ji buvo užtenkamai gausi ir įvairi. Buvo rodoma didelės vazos, vazelės, lėkštės, bokalai, puodukai ir įvairūs maži gyvuliukai. Vieni jų — tamsūs, kiti šviesūs, bet visi grakštūs, rūpestingai išbaigti. Vieni daugiau, kiti mažiau dekoruoti geometriniais lietuvių liaudies papuošalų formos primenančiais ornamentais. Daugiausia Birutė juos išdėsto taisyklingai — simetriškai. Tai pasiekti jai gerai pavyksta. Keletas darbų buvo dekoruoti žmonių figūromis, kur jaučiamas autorės netvirtumas, nes žmogaus figūrai ir jos judesius nėra lengva atvaizduoti. Kas figūras labai suprimityvina arba deformuoja, tada realybės klausimas atpuola ir kalbama tik apie stiliaus išlaidumą.

Be keramikos darbų, Birutė

Batraks rodė ir įvairiai nunderus, suraizgytus bei sumazgytus iš siūlių, virvelių bei storųjų virvių dirbinius. Šie turi mažiau arba visi neturi praktinės vertės, taikomi tik sienų pajvairinimui, jei kas mėgsta jas primityviai ir originaliai dekoruoti. Šie darbai yra paskutinių laikų mados paveikti. Kaip kiekviena nepapraktiška mada greitai praeina, taip ir panašių dalykų gaminimas negali būti ilgas. Šiems darbams autorė yra paskyrusi daug laiko ir rūpestingumą.

Nors ši Birutės paroda yra pirmoji, nors ji dar tik pradėta, tačiau jos keramika tvirtokai atstovėjo ant savo kojų. Čia ji pasirodė kaip naginga, sugebanti dailiai atlikti savo sumanymus. Atrodo, tai yra žmonių savybė, nes jos tėvas A. Dilkutės sugeba medžio darbus atlikti be priekaištų — tiksliai, rūpestingai ir švairiai. O jo brolis (Birutės dėdė) Lietuvoje yra žinomas dailininkas - tapytojas.

Paroda įvyko vasario 25 ir 26 d.d. Toronto Prisikėlimo parapijos parodų salėje.

Dail. ANTANO TAMOSAICIO suprojektuotas kilimas Anapilio sodybai Toronte-Mississaugoje. Jį audžia Anapilio Moterų Būrelio narės

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

DRAMOS TEATRO VETERANAS HENRIKAS KACINSKAS artimųjų bičiulių ratelėje Njujorke sausio 23 d. kukliai atšventė deimantinę savo amžiaus sukaktį. Teatrinę veiklą sukaiktuvininkas pradėjo 1923-25 m. Tautos teatre ir "Vilkolakyje", dar tebelankydamas A. Sutkaus studiją. Į valstybinį Kauno dramų teatrą įsijungė 1926 m., brendo režisorių A. Olekos-Zilinsko, M. Čechovo vadovybėje, tačiau bene didžiausios įtakos jo talentui turėjo rež. R. Juknevičius, dėl kurio porai metų netgi buvo persikėlęs į Klaipėdos teatrą ir su kuriuo vėliau dirbo Kauno ir Vilniaus dramos teatruose. Neelini H. Kačinsko talentą rodo labai gausi sukurta veikėjų galerija beveik visuose lietuvių autorių veikaluose. H. Kačinskas linksmino lietuvių satyrinėje "Linksmųjų brolių" trijulėje su aktoriais Viktoru Dineika ir Jurgiu Petrausku. Jis taipgi pagarsėjo kaip dailiojo žodžio interpretatorius, ypač pokarinėje Vokietijoje ir vėliau JAV lankydamas lietuvių kolonijas su lietuvių rašytojų kūriniais. Profesinį aktorius darbą teatruose beveik visiškai sustabdė pasitraukimas iš Lietuvos II D. karo pabaigoje ir atvykimas į JAV. H. Kačinsko talentas pilnai negalėjo išsiskleisti savo sparņu brandžiausiais aktorius metais.

KALBININKAS PROF. DR. ALFREDAS SENNAS mirė vasario 9 d. Ashforde, Conn., sulaukęs 78 metų amžiaus. Vėlonius buvo Prancūzijoje gimes šveičaras, Friburgo universitete susipažinęs su dr. J. Eretu. Lietuvoje atvykęs 1921 m. Kauno universitete dėstė sanskritą bei kitus kalbotyros dalykus. Į JAV išvyko 1930 m. Profesoriaus Yale, Wisconsinio ir Pensilvanijos universitetuose, dėstydamas baltistiką ir slavistiką, net lietuvių kalbą. Išeido su prof. dr. A. Saliu užbaigta penkiu tomų lietuvių-vokiečių kalbų žodyną, paskelbė nemažai darbų kalbotyros klausimais. Vėdęs lietuvaite Mariją Vedlugaitę, gerai išmoko lietuvių kalbą ir netgi ją vartojo savo šeimoje. Giliam liūdesy paliko žmona Mariją ir sūnų Alfredą, taip pat kalbininką, profesoriaujančį Wisconsinio universitete.

REŽ. JONAS JURASAS Njujorko teatre pastatys lietuvišką pogrindinio anoniminio autoriaus sukurta pjesę "Pasivaikščiujimas mėnesienoje", anglų kalbon išversta rašytojo Algirdo Landsbergio. Rež. J. Juraša remiantis lietuvių kometas, vadovaujamas dr. Jono Valaičio, pjesės pastatymui paskyrė \$3.000. Teatru rež. J. Jurašas buvo pasiūlęs keturias dramas, įskaitant ir amerikiečių autorius, bet teatro vadovybė pasirinko "Pasivaikščiujimą mėnesienoje". Spektaklio programoje bus paskelbta, kad pjesės autorius yra sovietų ckuopuotąjį Lietuvoj gyvenantis literatūrinio pogrindžio rašytojas.

DAUGIAKULTŪRINĖJE TEATRU FESTIVALIJE Toronto pernai prieš Kalėdas lietuviams atstovavo Hamiltonas "Aukuras" su Antano Rūkio "Bubuliu ir Dunduliu", Toronto "Aitvaras" su Stasio Pilkos komedija "Zėmės rojus". Vėliau buvo paskelbti spektaklių bei aktorių įvertinimai. Žymuo už pagalbinius vaidmens atlikimą įteiktas "Aukuro" rež. E. Dargvytytei - Kudabienėi. "Aukuras" taipgi buvo paminėtas už spektaklio režisūrą, scenovaizdžius, o jo aktoriniai M. Kalvaitienė ir S. Ramanaukas — už pagrindinių vaidmenų atlikimą, K. Bungarda — už pagalbinių vaidmens. S. Ramanaukas yra "Aitvaro" aktorius, talkinys "Aukurui". Dėmesio susilaukė ir "Aitvaras": jo rež. A. Dargytė - Byszkiewicz — už pagalbinių vaidmenį, P. Sturmas — už pagrindinį.

AUSTRALIJOS MENO PASAULIJE plačiai reikšiami lietuviai dailininkai Eva Kubbos ir Henrikas Salkauskas. Jiedu dalyvavo Sydneyje N.S.W. galerijoje kasmēt rengiamoje konkursinėje Archibaldo, Wynne ir Sulmano parodoje, trukusioje ištisą mėnesį. E. Kubbos buvo išstačiusi akvarelę "Pajūry", H. Salkauskas — akvarelę "I pietus nuo Taree Nr. 18". E. Kubbos kūrinys jai penktą kartą nuo 1970 m. laimėjo moterims skiriamą Pringo premiją už geriausią akvarelinį gamtovaizdį. Dailės parodoje Adelaidės meno festivalyje dalyvavo tik specialiai pakviesti rinkiniai dailininkai. Tarp jų šį kartą buvo E. Kubbos. N. Zelandijoje įvyks reprezentacinė Australijos dailės paroda, kurioje yra pakviestas ir Henrikas Salkauskas. Paroda rengiama kelioose N. Zelandijos miestuose.

ČIKAGOS LIETUVIAI sausio 29 d. paminėjo buvusios Kauno operos sol. Jadygos Venecėičaitės - Kutkuvieneš 80-tąjį gimtadienį. Sukakti- vinkė yra mezzo - sopranas, pirmoji G. Verdi "Traviatos" spektaklio 1920 m. gruodžio 31 d. dalyvė Kauno teatre, jame dirbusi iki pasitraukimo iš Lietuvos 1944 m. vasarą. Mezzo-sopranu vaidmenų savo repertuare turėjo apie 50. Amžiaus sukakties proga ją sveikino kompoz. J. Zilevičius, slėlistu vardu — S. Adomaitienė, Čikagos Lietuvių Operos — St. Baras, galyvių vardu — B. Vitkus. Daug sveikinimų buvo gauta raštu. Įteiktas kun. J. Bacevičiaus iš Lietuvos gauta juosta su jaustais žodžiais: "Ilgiausių metų".

E. MATUZEVIČIAUS POEZIJOS vakarų Biržuose surengė vidurinė J. Janonio mokykla, kurią jis yra baigęs prieš 40 metų. Susitikime su biržiečiais taipgi dalyvavo rašytojas P. Skodžius, literatūros kritikas K. Nاستopka, E. Matuzevičius eileraščius skaičius aktorė G. Urbanaitė.

ŠIAULIŲ P A R O D Ų R ŪMUOSE įvyko vilniečio dail. S. Jusonio tapybos kūrinių paroda, kuriai jis buvo pateikęs keliasdešimt peizažų, portretų, teminių darbų, apimantių kūrinių 25 metų laikotarpį. Beveik tuo pačiu metu "Aušros" muzėjuje buvo surengta ir dviejų vietinių dailininkų akvarelų paroda — Šiaulių dramos teatro dail. A. Kristopaičio ir K. Preikšo pedagoginio instituto dėstytojo A. Vasiliausko.

KOMPOZITORIŲ SAJUNGA susipažino su naujaisiais savo narių kūriniais. A. Rekašius "Antrąjį styginį kvartetą" atliko Vilniaus kvartetas, V. Bagdonas "Atkarpa ir mažąją fantaziją" smuiku — A. Stulgys. Juostelės rašai perklusos dalyvius supažindino su A. Lapinsko "Kvintetu pučiamiesiems", J. Sirvinsko "Styginiu kvartetu", A. Kubliūno "Koncertine pjesė" pučiamųjų kvintetu.

KAUNO ZONOS LIAUDIES MEISTRŲ parodoje Kauno M. K. Čiurlionio galerijoje dalyvavo 260 meno mėgėjų su keliais šimtais kūrinių — tautinių drabužių, juostų, lovatiesių, kilimėlių, medžio drožinių, lėlių, metalo ir gintaro dirbinių.

LATVIŲ LAIKRASTIS "CINIA" paskelbė straipsnį apie dail. K. Simono ir A. Sukovskio verstą jo atsiminimų knygos "Gyvenimo nuotraupos" ištrauką "Rygoje dvidešimtiesiais metais". Ji yra skirta dail. K. Simono parodai Rygoje 1920 m.

FOTOGRAFIJOS MENO DRAUGIOS salone Vilniuje įvyksia dail. L. Sepkos skulptūrų ir bareljefų paroda papildė meninės A. Sutkaus, A. Pilvelio bei kitų fotografų nuotraukas.

TARPTAUTINIS FOTOMETRATIS, leidžiamas Leipzig, į savo puslapius įtraukė šešiolikos Lietuvos fotografų nuotraukas. Perna R. Vokietijoje buvo surengta jaunųjų Lietuvos fotografų paroda, o šiomet R. Vokietijos fotografų paroda įvyks Vilniuje.

JONO AVYZIAUS romanas "Sodybų tuštėjimo metas" išleistas Uzbekijoje ir Kazachstane. Uzbekų kalbon jį išvertė O. Nosirovas, kazachų — Ch. Tlemisovas.

VILNIAUS UNIVERSITETAS sekančiais metais švęs savo 400 metų veiklos sukaktį. Šion sukaktin įsijungia ir Lietuvos dailininkai. V. Trušys jau sukūrė didelę akmens mozaiką universiteto lituanistikos centrai, A. Kmieliaskas freskomis papuošė filologijos fakulteto rūmų skliautus, nutapdamas lietuvių mokslo ir kultūros veikėjų portretus. Tekstilinė K. R. Jasudytė užbaigė trijų dalių gobeleną lietuvių liaudies dainų motyvais. Žymiausių Vilniaus universiteto profesorių skulptūras kuria K. Bogdanas. J. Kėdainis bei kiti skulptoriai. Pagal architekto V. Brėdikio projektą pertvarkomas P. Skargos kiemas. Jis bus išklotas granito mozaika, papuoštas dekoratyvine G. Karaliaus skulptūra "Mokslas". Kitiems kиеmeliams yra ruošiamos plastinės kompozicijos.

MENO DARBUOTOJŲ RŪMUOSE Vilniuje įvyko kūrybinis sol. Antano Sabaniausko vakaras. Jis yra lietuviškosios estrados pradininkas, gruodžio 20 d. šviesiantis deimantinę amžiaus sukaktį. Nepriklausomoje Lietuvoje A. Sabaniauskas labiausiai pagarsėjo savo pokštėlėmis, dainavo operos chore. Išėjęs pensijon, su daina neatsisveikino. Nuo 1971 m. dainuoja Vilniaus kokaiteilų bare "Saltinėlis", dalyvauja koncertuose Vilniaus sporto rūmuose. Su juo gyvenimo bei kūrybos keliu gausiai susirinkusius pramoginės dainos mylėtojus supažindino muzikologas V. Jurkštas. A. Sabaniauskas, talkinamas pianisto T. Leiburo ir akordeonisto A. Baleniūno padainavo keilolika populiarių dainų iš savo įvairių laikotarpių repertuaro. Prieš koncertą rūmų prisedalėje skambėjo prieš kelias dešimtis metų A. Sabaniausko įdainuotų pokštėlių įrašai.

KINO DIENOS "ŠIAULIAI—78" buvo pradėtos dokumentiniams filmams skirto teatro "Laikas" atidarymu Vilniaus gatvėje. Naujajame teatre telpa tik 150 žiūrovų, bet jų susirinko dvigubai daugiau. Jiems buvo parodytas naujasis rež. H. Sabėvičiaus filmas "Didžioji iliuzija", skirtas teatro veteranams — Potencijai Pinkauskaitei, Elenai Žalinkevičaitėi, Juozui Stanuliui bei kitiems vyresniosios kartos aktoriams. Vaidybiniams filmams Šiauliu kino teatruose atstovavo penki naujaisieji Lietuvos kino studijos kūriniai: R. Vabalas — "Mainai", M. Giedrio — "Dulkės saulėje", G. Lukšo — "Mano vaikystės ruodas", A. Žebriūno — "Riesutų duona" ir A. Grikevičiaus — "Sodybų tuštėjimo metas". Filmai buvo rodomi ir kitose Šiauliu rajono vietovėse. Žiūrovai turėjo progą susitikti su filmų režisoriais, operatoriais, scenaristais, aktoriais. V. Kst.

ČESLOVAS VALDEMARAS OBCARSKAS

Amžinieji perlai

JONO AISČIO ATMINIMUI

Ir ypačiai Rytojus lai nežino, kur esu — šiluos, šiluojus pilna gervuogių juodų — — O. V. Milosz-Milašius

Į tuos melsvus šilus išžiūrėjęs,
Į pievas žydinčias, tą lino žiedą tyrą,
Tu atskleidei pasaulius, lyg perlus Sekspyro,
Beeidamas pakrantėm, dvelkiant marių vėjui.

O kaip gražiai šių žemę aprašei, ką čia regėjai:
Svajonių žirginius ir aukso vasarojus;
Arba upelį, akmenis, pernykščius uogienojus...
Ir saulę tviskančius klekus pavasario alėjoj.

Jautėi gyvenimą, mylėdamas galtingai jį, girdėjai,
Kaip nerimu sustaugia naktį sirena...
Tat vel grumies pasauli, lyg aršioj arenoj,
Net nežinodamas dėl ko, už ką taip viską pralaimėjai — —

O kaip dabar nyku. Užgeso šviesos. Vėjas
Nutilo laukuose, — ir liko tik naktis — —
Tačiau ateis aušra — naujai gyvenimas nušvis.
Ir nors mūs čia nebus, — skambėsi kaip skambėjęs... —

Arba į tolimus kraštus išėjęs,
Iš tolo ją regėsi, tartum skaisčią gėlę...
Ir taip meldeisi tu, kad, grįžęs vėlei,
Išvytum jos akis, jos veidą ir žvaigždes rugsėjo.

Matai: jau sklaidžius žiedas pumpure pražydes, —
Tik skausmas auga širdyje — gilus katarsis,
Ir, rodos, žodžio nepratarsi, —
Junti tik žaibą, skeliantį tamsybes... —

Ir vėlei lieki vienišas nykiam peizaže —
Be jos, be džiaugsmo — tik kančia.
Atėjęs vėjas užpučia žvaigždes, —
Kažkas tamsoj rankas iš skausmo grąžo... —

Į tuos melsvus miškus išžiūrėjęs,
Į pievas žydinčias, tą lino žiedą tyrą,
Virpėdamas, kaip Safo lyra,
Tu išėjai gilion naktin — su rudeniniais vėjais. — —

1978 metai, Anglija

SPORTAS

PASAULIO LIETUVIŲ SPORTO ŽAIDYNĖS

Vladas Bakūnas prieš 40 metų Kaune Tautinės Olimpiados varžybose laimėjo daugiausia auksu medalių. Iškilus Lietuvos trumpu nuotolį bėgikas dabar gyvena Pembroke, Ont., ir domisi sukaštutinėmis PLS Žaidynėmis Toronte. Ruošiasi atvykti į šias žaidynes ir joms paremti atsiuntė \$50. Žaidynių rengėjai dėkoja ir laukia iškilau svečio.

Sachmatų varžybos PLS Žaidynėse, nežürint žaidėjų amžiaus ir žaidimo klasės, bus vykdomos vienoje grupėje, kuri bus laikoma absoliutiene klase. Iš šių varžybų papildomai dar bus išvestos kitos klasės: vyrų B klasė, į kurią įeity B ar žemesnės klasės žaidėjai (žemiau 1.800 taškų) ir visai neklasifikuoti žaidėjai, jaunieji A klasė (17-19 m.) ir jaunieji B klasė (16 m. ir jaun.). Bus vykdomos tik individualinės varžybos, žaidžiant 5 ratų šveicarij sistema su laiko riba — 40 ejuimų per 2 v. pagal oficialias tarptautines sachmatų sąjungos FIDE taisykles. Varžybų teisėjų komisiją skiria Salfass sachmatų komitetas, susitaręs su centro valdyba ir PLS Žaidynių varžybiniu komitetu. Varžybos vadovaus Kanados sachmatų sąjungos atstovas Toronte. Pradinė dalyvių registracija privalo būti atlikta iki 1978 m. kovo 15 d., pasiunčiant registracijos lapus Salfass sachmatų k-to vad. Kaziu Merkui. Galutinė registracija bus paskelbta po Salfass suvažiavimo balandžio pradžioje.

Sachmatų varžybos užtruks 3 dienas — birželio 29, 30 ir liepos 1 d. Pirmomis dienomis bus žaidžiami 2 ratai per dieną, paskutinę dieną — vienas ratas. Dalyviai privalo atsiųžti savo laikrodžiui, o sachmatų parūpins rengėjai.

Algimantas Rugienius, visuomenininkas ir sporto darbuotojas, pa-

kviestas į PLB valdybą atstovauti Salfass Sąjungai.

Specialus visuotinis Salfass klubų atstovų suvažiavimas PLS Žaidynių reikalais įvyks balandžio 1 d., 11 v.r., Detroito Kultūros Centre, 25335 9 Mile Rd. W., Southfield, Mich, USA. Tel. 313-356-9721. Registracija prasidės 10 v.

Golfo varžybos PLS Žaidynės bus vykdomos metinių Salfass pirmenybių rėmuose. Dvieju dienu laikotarpje bus prarastos individualinės ir komandinės - tarpmiestinės varžybos. Laimėtojai bus nustatomi pagal dviejų dienu pasekmes. Individualinės varžybos bus vyrų A, B, C ir D klasėse, senjorų (virš 55 m.), moterų, jaunių ir jaunučių klasėse. Žaidėjai suskirstomi klasėmis pagal išlyginamuosius smūgius. Jaunių ir jaunučių klasėse žaidėjai skirstomi laikantis nustatytos amžiaus ribos. Komandinėse varžybose komandą sudaro 9 žaidėjai, tačiau laimėjimams nustatyti bus skaitomos tik 6 geriausios pasekmės.

Salie šių varžybų, bus ir tradicinės ilgiausią atstumą numušto sviedinuko ir arčiausiai vėliavėlės pirmisto sviedinuko varžybos. Golfo žaidimams prarasti gautas Nobleton Lakes Golf and Country Club aikštynas, apie 18 mylių į šiaurę nuo Toronte. Bus žaidžiama birželio 30 ir liepos 1 d.d. Žaidimų pradžia abi dienas — 10.30 v.r. Varžybas prarves TL Golfo Klubu vadovybė — S. Krauskas, P. Stauskas ir A. Klimas.

Tenisininkams, Toronte ir apylinkės pavieniai ar klubams nepriklausau lauko teniso žaidėjai, norintieji dalyvauti PLS Žaidynėse, gali registruotis pas Joną Žukauską, 155 Berry Rd., Toronte, Ont. Tel. 255-6909.

SPORTAS LIETUVOJE

Lietuvos žiemos teniso pirmenybėse Klaipėdoje dalyvavo 8 moterys ir 12 vyrų. Moterų čempionė tapo vilniečių A. Vaitkienė, nugalėjusi kauniečių N. Gudavičienę 6:4 ir 6:1. Dėl trečios vietos kovojo vilniečių A. Kalvelytė ir jaunoji tenisininkė B. Sližytė iš Kauno. Abu setus 6:4 ir 6:2 rezultatu laimėjo didesnę patirtį turinti A. Kalvelytė. Vyrų grupėje baigminė kova vyko tarp vilniečių V. Mažeikos ir kauniečio G. Remelio. Pirmąjį susitikimą laimėjo V. Mažeika 6:4, bet sekantįjį dau baigėsi G. Remelio pergale — 6:1 ir 6:3. Kovoje dėl III vietos kauniečiai S. Labanauskas 6:1 ir 6:3 rezultatu įveikė vilniečių G. Bražėną.

Jaunuji Sovietų Sąjungos sachmatų meistrų pirmenybės antrą kartą įvyko Vilniuje. Lietuviai jose atstovavo vilniečiai G. Rastenis, surinkęs tik 3,5 taško ir užėmęs paskutinę — XVI vietą. Pirmoji su 10,5 taško teko čeliabinskietei A. Pančenkai, antroji — A. Ivanovai iš Maskvos srities, trečioji — maskviečių S. Dolmatovui. Abu jie turėjo po 9,5 taško.

Augščiaurijoje vyrų krepšinio lygoje vyksta baigminės kovos tarp geriausių aštuonių komandų. Jų eilėse yra Kauno "Zalgiris", po 17-kos rungtynių surinkęs 9 taškus, užimantis IV vietą. Pirmoji priklauso Maskvos CASK komandai su 16 tašku, antroji — Leningrado "Spartakui" su 11, trečioji — Tbilisio "Dinamo" komandai su 10. Antroje šios lygos grupėje kovoja keturios silpniausios komandos dėl IX-XII vietų. Pirmąją vietą "Stabyos" krepšininkai, turintys 7 taškus po 15 rungtynių, jų pagrindinis priešas — Minsko RTI komanda, surinkusi tiek pat taškų.

Sovietų Sąjungos profsąjungų bokso pirmenybės buvo sėkmingos trim Kauno "Zalgirio" atstovams. Aukso medalius paršivėžė: J. Sliužo treniruojamas R. Sabas (51 kg), nugalėjęs kutaiskietį I. Delibatovą, ir A. Sociko auklėtinis A. Majauskas (63,5), laimėjęs susitikimą su angarskiečiu J. Prucevu. Sidabro medalį gavo A. Kondrotas, paruostas J. Sliužo, baigminę dvikovą pralaimėjęs ukrainiečiui A. Frankovskiiui. Benroje iskaitejo "Zalgiris" užėmė III vietą. Pirmąją laimėjo Ukrainos "Avangardas".

Pasaulines vyrų rankinio pirmenybes Danijoje laimėjo V. Vokietijos rinktinė, baigminėje kovoje įveikusi Sovietų Sąjungos rinktinę. Pastarojoje žaidė Kauno "Granito" rankininkas Valdemaras Novickis, Kaunan grįžęs su sidabro medaliu. Lietuvos kuno kultūros ir sporto komitete jam ir jo treneriui Vytautui Kontvainiui buvo įteikti specialūs atminimo prizai. Po šių pirmenybių Sovietų Sąjungos rinktinėje senesnieji rankininkai bus pakeisti jaunesniais. Tai sudarys dar didesnes galimybes V. Novickiui, turinčiam tik 22 metus. Jis yra Lietuvos veterinarijos akademijos trečio kurso studentas, rankinį pradėjęs žaisti Kauninkūnų rajono vidurinės Kaliesnikų mokyklos VI klasėje. Į naująją rinktinę, kuri Sovietų Sąjungai atstovaus Maskvos olimpiadoje, gali būti įjungta ir daugiau "Granito" žaidėjų. Kandidatais minimi Valdemaras Sadaunykas, Jonas Kaučikas, Romas Dumbliauskas, Gediminas Mikulėnas, Albertas Maziliauskas ir šiaurietis Raimundas Valuckas, priklausantis "Tauro" klubui.

GOLFO ŽINIOS

Pranešame, kad Toronte Lietuvių Golfo Klubu metinis susirinkimas įvyks kovo 17 d., 7 v.v., Prisikėlimo parapijos patalpose. Kviečiame svečius ir besidominčius golfu. Susirinkimo metu, trumpai žvilgtelėję į praėjusį sezoną, pagyvildinsime klausimą, kaip dar geriau pagyvatinti veiklą 1978 m. Bus taip pat paliešti finansiniai, socialiniai ir kiti reikalai. PLS Žaidynių metu Toronte įvyks Salfass metinis golfo turnyras. Siame susirinkime teks kalbėti ir apie jo organizavimą. Šį kartą valdomųjų organų rinkimų nebus.

Valdyba

Skautų veikla

Kviečiamos visos skautų-čių šeimos dalyvauti dr. Jono Basanavičiaus minėjime kovo 12 d. Dalyvauskime iškilmingose pamaldose Lietuvos Kankinių šventovėje 11 v. Padėkime pripildyti Karaliaus Mindaugo menę L. Namuose 4 v.p.p. Reta progą išgirsti aktorių Henriką Kačinską. Kondensuotas mintis apie dr. Joną Basanavičių pareikš VI. Saitmiras, D. Puterienė ir G. Kurpis.

Kovo 19 d. v.s. fil. Br. Kvicklio "Kovojianti Lietuva" vežama į St. Catharines, Ont., kur parapijos patalpose bus rodoma nuo 11 v.r. iki 3 v.p.p. Paroda globos St. Catharines skautininkai P. Balsas, M. Gverzdienė, A. Setikas ir kt.

LS Fondo bendralaiškėje 6 nr. skelbiama, kad 1977 m. pabaigoje Fonde turėta \$28,000. Aukotojų buvė 590. Aukos renkamos visuose LSS rajonuose. Sveiklinamas Fondo vicepirm. dr. Jurgis Gimbutas 60 m. amžiaus suakties progą. Fondo atstovų suvažiavimas planuojamas VI tautinės stovyklos metu rugpjūčio 13-26 d.d. Spencer, Mass. Č. S.

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

dos biudžeto išlaidas federaciniam parlamentui pateikė izdo tarybos pirm. R. Andras. Biudžetą, pasibaigiantį balandžio 1 d., jos prašok \$4,35 milijono, t.y. 9,8%, pasiekdamas beveik \$49 milijonus. Opoziciniams partijoms tokia suma atrodo per didelė, ypač kai pati vyriausybė kitiems siūlo 6% ribą. Didžiausią problemą sudaro valstybinė \$70 milijonų skola, kurios palūkanoms skirtą sumą teks padidinti \$1,15 milijono iki \$6,5 milijono. Spauda atkreipia skaitytojų dėmesį į nuolatinis biudžeto deficitus, kasmet vis labiau didinančius įsiskolinimą. 1975-76 m. biudžeto deficitas siekė \$4,6 milijono, 1976-77 m. — 5,4 milijono, 1977-78 m. — apie \$9 milijonus, o 1978-79 m. greičiausiai pakils net iki \$11 milijonų. Kai premjero P. E. Trudeau vyriausybė atėjo valdžion, visas Kanados biudžetas buvo apie \$10 milijonų. Per nepilną dešimtmetį jis pakilo daugiau kaip keturis kartus. Vien tik dabartinis deficitas jau yra beveik lygus anuometiniam biudžetui. Nesustabdžius deficito didėjimo tokiais šuoliais, Kanada ankėsiu ar vėliau gresia bankrotas. Sekančiame biudžete numatyta \$6,5 milijono suma padengti valstybinei \$70 milijonų skolai praktiškai reikiška po \$650 kiekvienam dirbančiam kanadiečiui. Tiek bus atskaityta iš kiekvieno dirbančio sumokėto pajamų mokesčio valstybės išdui.

Premjeras P. E. Trudeau, grįžęs parlamentan iš liberalų partijos suvažiavimo, pranešė, kad aštuoniose rinkiminėse apylinkėse, neturinciose atstovų, papildomi rinkimai bus š.m. spalio 16 d. Šį pranešimą visi sutiko su šypsena, įskaitant ir patį P. E. Trudeau, nes iki to laiko greičiausiai bus paskelbti visuotiniai rinkimai. Gallupo instituto vasario mėnesio duomenys liudija, kad iš apsisprendusių kanadiečių 43% pasisako už liberalus, 36% — už konservatorius, 17% — už NDP socialistus. 1974 m. federacinio parlamento rinkimuose liberalai gavo 43% balsų, konservatoriai — 35%, NDP socialistai 17%. Skaičiai labai panašūs, tik de ja, nežinoma lieka neapsprendusiųjų nuomonė. Nuo pernai vasaros pastebimas aiškus konservatorių populiarumo augimas, liberalų kritimas. Tada liberalus rėmė 51% apsisprendusiųjų, o konservatorius — tik 27%. Komentatoriai daro išvadą, jog premjero P. E. Trudeau liberalai turi tvirtą užnugarį Kvebeke, nežymiai pirmąją Ontarion provincijoje, beveik neturi galimybės laimėti Atlanto provincijos ir yra atsilikę nuo konservatorių Vakarų Kanadoje. Rinkimų atveju lemiama kova vyks pietinėje Ontarion dalyje, kuri parlamentui duoda 50 atstovų.

Minimalinio valandinio atlyginimo padidinimą nuo š.m. rugpjūčio 1 d. paskelbė Ontarion darbo ministrė B. Stephenson. Dabartinis \$2.65 atlyginimas tada pakils iki \$2.85, o nuo 1979 m. sausio 1 d. — iki \$3. Statybų darbininkams valandinis atlyginimas tomis datomis bus pakeltas iki \$3.15 ir \$3.25. Jokio pakėlimo nesusilauks dalinį darbą turintieji studentai ir alkoholinių gerimų padavėjai. Pirmąją grupei paliekamas \$2.15 valandinis atlyginimas, antrajai — \$2.50.

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA. P. LUBYS. Tel. 638-3171, 245-1617

Pasaulines vyrų rankinio pirmenybes Danijoje laimėjo V. Vokietijos rinktinė, baigminėje kovoje įveikusi Sovietų Sąjungos rinktinę. Pastarojoje žaidė Kauno "Granito" rankininkas Valdemaras Novickis, Kaunan grįžęs su sidabro medaliu. Lietuvos kuno kultūros ir sporto komitete jam ir jo treneriui Vytautui Kontvainiui buvo įteikti specialūs atminimo prizai. Po šių pirmenybių Sovietų Sąjungos rinktinėje senesnieji rankininkai bus pakeisti jaunesniais. Tai sudarys dar didesnes galimybes V. Novickiui, turinčiam tik 22 metus. Jis yra Lietuvos veterinarijos akademijos trečio kurso studentas, rankinį pradėjęs žaisti Kauninkūnų rajono vidurinės Kaliesnikų mokyklos VI klasėje. Į naująją rinktinę, kuri Sovietų Sąjungai atstovaus Maskvos olimpiadoje, gali būti įjungta ir daugiau "Granito" žaidėjų. Kandidatais minimi Valdemaras Sadaunykas, Jonas Kaučikas, Romas Dumbliauskas, Gediminas Mikulėnas, Albertas Maziliauskas ir šiaurietis Raimundas Valuckas, priklausantis "Tauro" klubui.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ

MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS. VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS IR KT.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Tel. 532-3400
M6H 1A8

AKTYVAI — virš 14 milijonų

KASOS VALANDOS:

Pirmadieniais 10 - 3	MOKA UŽ:	
Antradieniais 10 - 3	term. indėlius 1 metų	8 1/4%
Trečiadieniais uždaryta	pensijų ir namų s-tas	8 1/2%
Ketvirtadieniais 10 - 8	taupomąsias s-tas	7%
Penktadieniais 10 - 8	depozitų-čekių s-tas	6%
Šeštadieniais 9 - 1	DUODA PASKOLAS:	
Sekmadieniais 9.30 - 1	asmenines	9 1/2%
	nekiln. turto	9 1/4%
	investacines	10%

Skyrius ANAPILYJE veikia sekmadieniais — 9.30 v.r. iki 1 v.p.p.

Nemokama visų narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2,000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais — iki \$10,000. Parduodame "American Express" kelionių čekius ir piniginės perlaidos. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. • Mūsų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams.

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave. telefonas 536-5936

Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

DUFFERIN RADIO AND TV SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. • Parduodamos lempos ir baterijos. • Pritrys specialistas su ilga praktika.

1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

AR TURITE SUNKUMŲ SUPRASTI KĄ REIŠKIA GYVYBĖS DRAUDA?

KLAUSKITE MANE APIE: pajamų mokesčių atskaitas • pensijų planus • RRSP — registruotą pensijų planą • invalidumo pajamas • nuosavybių draudą • šeimos apsaugą • studentų draudus fondus mokslui eiti

THE CITADEL LIFE

365 Evans Ave. (arti Kipling), suite 104
Juozas Eimis Ramas Namai: 766-5857 • Raštinė: 255-5514

Lietuviška maisto gaminių krautuvė

PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario • Telefonas 535-1258

• Užsakymai priimami telefonu • Nemokamas pristatymas •

A & B ELECTRIC CO.

įveda elektrą į pramonės, prekybos pastatus ir gyvenamuosius namus

ALBINAS ARTICKONIS GINTAS ARTICKONIS
Miesto leidimas E-1079 Skambinti (collect) Nemokamas įkainojimas Tel. 1-936-4612

TIM'S AUTO BODY LTD.

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas bei dažymas (bake oven) ir visi mechaniniai taisymai. Parduodu vartotus automobilius.

24-28 Howard Park Ave. (arti Dundas St. W.) Toronto, Ont., M6R 1V5 FILTSOS BROS

Telefonai 533-8451, 533-8452

Simons TELEVISION Savininkas — V. SIMINKIEVIČIUS

2385 Dundas St. W., Toronto • Tel. 532-8772

Netoli Lietuvių Namų prie Bloor-Dundas požemini.

Nuomojam, taisom, parduodam televizijas, "stereo" aparatus, lietuviškas plokšteles ir suvenyrus.

PROGRESS REAL ESTATE LTD. REALTOR

1072 Bloor St. W.

Perkant ar parduodant nekilonjamą nuosavybę visada Jums sąžiningai patarnaus: A. Blūdžius

Telefonai: 534-9286 • namų 537-2291

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas (1862 Mattawa Ave., Mississauga, L4X 1K1, tel. 279-4371)

Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukti kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way, važiuoti Wharton Glen gatve tiesiog į garažą.

• Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniškus pataisymus. • Savininkai: A. Paškevičius ir J. Tamošiūnas

AL GARBENS REAL ESTATE LTD.

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Board narys

Telefonai: 536-2738 ir 536-2664

1611 BLOOR ST. WEST

PACIFIC-BLOOR, atskiras plytų namas, trijų augštų; pilnai modernizuotas, dvi prausyklos, privatus įvažiavimas. Netoli Bloor ir High parko.

BLOOR-SHAYER, mūrinis vienauagštis, 3 miegamųjų su prijungtu garažu. Užbaigtas rūšys (baras). 50 pėdų priekis. Sklypas su vaismedžiais. Greitas perėjimas.

ALHAMBRA — ARTI LIETUVIŲ NAMŲ, atskiras plytų namas, 14 kambarių; 5 kambariai pirmame augšte, plius 4 butai nuomoti, geros pajamos, geras butas savininkui, garažas. Įmokėti apie \$25,000.

BLOOR — RUNNYMEDE, gražus — modernus dvibutis su užbaigtu rūsiu, didelis sklypas 100' x 150'; du nauji garažai, privatus įėjimas į rūsi, labai tinka gydytojo kabinetui. Kaina — per \$200,000.

SKUBIAI REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI

VAKARIS SKAMBINKITE Į NAMUS

S. Jokubaitis 537-2869 A. Garbenis 489-1543

Taupykite ir skolinkite

Pirmutiniame ir didžiausiam KREDITO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE **PARAMA**

MOKA: IMA:

8 1/4% už 1 m. term. dep.	9 1/2% už asm. paskolas
8 1/2% už pensijų ir namų planą	
7% už taupymo s-tas	9 1/4% už mortgičius
6% už čekių s-tas (dep.)	
7 1/2% speciali taup. sąsk.	

AKTYVAI virš 19 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$10,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaujų dydije, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — piniginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario ir 532-1149 M6P 1A6

Canadian Art Memorials Ltd.

176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ontario L5H 1G4

Louis Temporale — oficialus skulptorius —

Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg. King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kopų paminklų akmens ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagomintų paminklų.

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą menišką darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757 Namų telefonas 278-4529

ED. KONDRTAS, siuvėjas

Individualūs užsakymai, pasiūtos eilutės, sportiniai švarkai ir kelnės (slacks) iš šių medžiagų: vilnonių, ožkinės vilnos (mohair), megztinės (double knit), sintetinės medžiagos (Fortrel, Terylene)

1113 Dundas St. W., Toronto 3, Ontario • Tel. 533-5454 Lietuviams daroma NUOLAIDA

Lietuviška maisto krautuvė **EUROPEAN MEAT & DELICATESSEN**

2899 Bloor St. W., prie Prince Edward Tel. 233-9783 NAUJI LIETUVIAI SAVININKAI

Autorite Sales and SERVICE

Telefonas 531-1305 1636 Dundas St. W.

ir Bloor Autorite Garage, 296 Brock Ave. (tarp Dundas ir College)

- Išduodame automobilio saugumo pažymėjimus.
- Sąžiningas ir patikimas patarnavimas.
- Visi automobilių mechaniniai taisymai.
- Snieginės ir paprastos padangos, Michelin, B. F. Goodrich, Radial ir kt. Sav. FRANK PETTIT

Čikagos lietuvių horizonte

VLADAS RAMOJUS

MOTERŲ KLUBŲ SUKAKTIS

Vasario 18 d. Tautiniuose Namuose buvo gražiai ir įspūdingai paminėta Lietuvos Moterų Klubų Federacijos 30 m. sukaktis. Federacija gimė 1947 m. Esslingene, Vokietijoje, kur buvo įsteigta ir išrinkta Pabaltijos moterų taryba. Lietuvos moterų sudarė ir atskira vienetą. Pirmoji pirmininkė buvo dr. M. Žilinskienė. Organizacija buvo atgavinta Niujorko 1955 m. Jai vadovavo ir istatus parašė visuomenininkė adv. B. Novickienė. 1959 m. organizacija pakeitė vardą į Lietuvos Moterų Klubų Federacija. Tebeveikia ir Pabaltijos Moterų Taryba, kuriai šiuo metu vadovauja R. Zy-mantaiš.

I minėjimą-pobūvį Čikagoje susirinkus apie 150 svečių, jį pradėjo Čikagos skyriaus pirmininkė, darbščioji visuomenininkė M. Marcinkienė. Malda prieš vakarinę sukalbėjo kun. dr. J. Prunskis. Po vakarinės pagrindinę kalbą pasakė viešnia iš Niujorko Irena Banaitienė, dabartinė Federacijos pirmininkė. Savo kalboje priminusi, kad Federacija dabar jungia apie 1,000 narių, parbrėžė jos tikslą skleistis lietuvių kultūrą savųjų ir sveiktųjų tarp. Bet yra ir antras labai svarbus darbo frontas — kova už Lietuvos laisvę ir žmonių teises. Tuo reikalu Federacija parašo tūkstančius laišku, peticijų, memorandumų. I jų raštus atako JAV prezidentas, kongreso atstovai, Jungtinės Tautos ir t.t. Kai vyksta tarptautiniai organizacijos General Federation of Women Clubs suvažiavimai, juose dalyvauja ir Lietuvos Moterų Klubų Federacijos atstovės. Suvažiavimuose visuomet keliamas Lietuvos laisvės reikalas ir žmogaus teises. Medžiaga tam gaunama iš VLIKŲ, Religinės Šalpos, LB krašto valdybos. Taip pat dedama nemažai pastangų sujungti išskirtas šeimas, kurių paskiri nariai likę anapus geležinės uždangos. Paminėjo porą atvejų, kuriuose tai pavyko. I. Banaitienė bai-

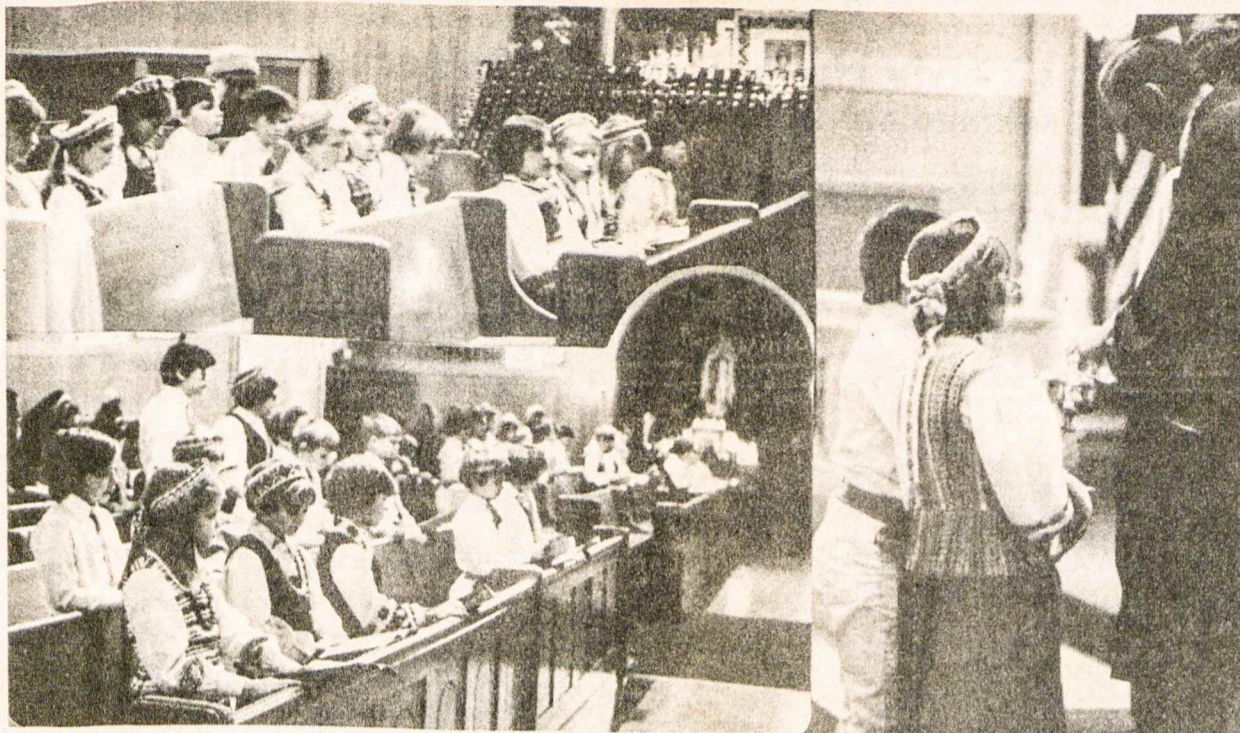
gė savo spalvinga ir neilga žodi, pareiškdamą, kad tautinė atsakomybė neleidžia organizuotoms moterims snausti.

30 m. sukakties minėjimo proga Federacija žodžiu sveikino gen. Lietuvos konsulę Čikagoje J. Daužvardienę, PLB pirm. inž. Br. Nainys, iškęs moterų sugebėjimą išieiti iš lietuviško geto ir sumaniai dirbti konkretūs darbus, nes konkretūs darbai daug svaresni už gražbylę kalnus. Taip pat žodžiu sveikino Lietuvos Fondo atstovė M. Remienė, šaulių atstovė K. Miklovaitis, biurtiečių atstovė K. Leonaitienė ir Čikagos moterų klubo atstovė L. Dargienė.

Meninėje dalyje visų mėgstamas lyrinis sopranas sol. P. Bičienė, akompanuojant muz. A. Jurgučiu, padainavo keletą kūrinių, ypač nustebinusi seniau ją begirdėjusius savojo balso grožiu ir tikrai artistiška bei pagauančia laikysena scenoje. Aplamai, minėjimas buvo gražiai ir tvarkingai pravaistas. Įvertinant darbščiojų moterų atliktus ir ateityje atliksiamus darbus, svečių šiame minėjime turėjo būti žymiai daugiau.

A. JURGUČIO REIKALAI

Toronto ir apylinkių lietuvių prieš 4 metus iš okup. Lietuvos pasitraukusių muz. Aloyz Jurgutį matys balandžio 15 d., diriguojantį muzikinį "Kulgrindos" veikala. Vienok muz. A. Jurgutis ir šiomis dienomis nėra ramus. Dedamos didžiausios pastangos, bet jau ketvirtį metų, kai žmona ir dukra iš okup. Lietuvos negali atvykti pas savo vyrą ir tėvą. Šiomis dienomis įtakingasis JAV senatorius Jacksonas vyksta ar jau išvyko į Maskvą. Jis muz. A. Jurgučiuo yra nemažai pažadėjęs. Lietuvos Moterų Klubų Federacijos 30 m. sukakties minėjime sutiktas muz. A. Jurgutis turėjo nemažą vilčių, kad sen. Jacksonui gal pavyks perkalbėti didžiulius valdovus Maskvoje, kad jie leistų Jurgučiuo šeimai susijungti.

Cicero Sv. Antano parapijos mokykla iškilmingai paminėjo Vasario 16 pamaldomis ir plačia menine bei žodine programa. Nuotraukoje — mokiniai pamaldų metu

Aukojo "Tėviškės Žiburiams"

\$170: "Anapilio" Moterų Būrelis; \$75: H. G. Lapai; \$50: KLK Moterų Dr. Jono Lietuvos Kankinių parapijos skyrius; \$22: P. Barbatavičius; \$10: V. Ignatavičius, J. Mališka, B. A. Kovoliūnas; \$8: Ona Vilkelis, V. Bačėnas, J. Naujokas, T. Timmerman, V. Zavadskas, B. Macianskis; \$5.50: A. Jakelaitienė.

\$5: J. Baronaitis, Vl. Ališauskas, T. Ramonas, S. Paketuras, L. Reivydas, O. Gustainytė, mons. V. Balčiūnas, E. Sarauskas.

\$4.50: V. Maleckas, I. Visakaitis; \$4: J. Skaudys, A. Kuliešius.

\$3: J. Bukšaitis, J. Jukna, M. Ivanauskas, P. Lapinskas, M. Lembergas, T. Dagsys, L. Musteikis, L. Baltrušaitienė, A. Liegus, L. Medelis, J. Grabošas, H. Andruška, P. Vaskevičius, J. Sakalauskas, K. Čerškus, A. Artičkonis, L. Bartnikas, R. Jurkus, P. Gasparonis, J. Inčiūra, B. Bilks-Richardson, V. Sarka, J. Žilionis,

W. Kiškūnas, I. Zolpis, J. Sinkus, B. Kavaliauskas, Irena Cox, S. Garliauskas, H. Ruginis, F. Deinoris, A. Ambrazejus, D. Razulevičius, P. Lukošius, B. Kupcikaitis, Z. Sokolovienė, E. Vaitkūnas, A. Kartavičius, V. Skaisgiris, A. Sajus, J. Naujokaitis, St. Kalytis, M. Andriškevičius, K. Pivoras.

\$2: P. Gluoksnys, J. Smailys, P. Jonikas, S. Tamašauskas.

\$1: Alb Grebliūnas, A. Baronas, P. Cesnauskas, U. Žilinskienė. Rėmėjo pnumeratas atsuntė: \$29 — kun. dr. P. Ragažinskas, \$25 — A. Kuliešius; \$22: I. Girevičius; \$20: — R. Mitalas, J. Lukoševičius, J. Gelažius, M. Jocius, K. Jasudaičius, P. Judzintis, B. Grajauskas, V. Stanislovas, L. Baltrėnas, J. Adomaitis, S. Gaidauskas, V. Būčys, V. Beresnevicius, K. Dalinda, J. Červinskas, A. Krausas, Joan Vane, A. Venclovas, M. Ignatavičius, A. La-

ŠYPSENOS

Diskusijos šventovėje Du berniukai šnabzdasi tarpusavy šventovėje. Po pamaldų moteris tarė: — Jūs nepadoriai elgėtės, trukdydami kitiems melstis.

— Atleiskite, mes tik tarėmės, ar atkreipti jūsų dėmesį į tai, kad laikote maldaknygę "augštin kojom", ar ne.

• Girtas žmogus panašus į degtinės bonką — tik pilvas ir kaklas, o galvos nėra (Leibninas). Parinko Pr. Alš.

TORONTO**BALTIEČIŲ VETERANŲ SUVAŽIAVIMAS**

Baltiečių veteranų — lietuvių kariu ir šaulių, o taip pat ir estų bei latvių atitinkamų organizacijų lyga įsisteigė Toronte 1976 m. pabaigoj. Tos lygos pirmuoju pirmininku buvo išrinktas Toronto VI. Pūtvo šaulių kuopos pirm. St. Jokūbaitis. Jis tebeprimininkauja ir dabar. Organizacija yra įregistruota valdžios įstaigose. Gautas jos veiklai reikalingas leidimas — charteris. Ji oficialiai vadinasi "Baltic Veterans' League in Canada".

Pirmasis tos organizacijos atstovų suvažiavimas įvyko 1978 m. kovo 4 d., 1.30 v.p.p., Priskėlimo par. Parodų salėje. Dalyvavo 42 lietuvių, latvių ir estų atstovai iš Toronto, Hamiltono, Delhi ir kitur. Atidaromąjį žodį

tarė lygos pirm. St. Jokūbaitis. Invokacinę malda sukalbėjo Priskėlimo par. klebonas kun. Aug. Šimanavičius, OFM. Išrinkus visų trijų tautybių prezidentūmą, pristatyti svečiais, persikaityti sveikinimais ir aptarti einamieji reikalai. Minėtina ypač Estijos konsulo I. Heinsono plati politinio turinio apžvalginė kalba ir latvių parodytas filmas, slaptas kelias gautas iš dabartinės paverptos Latvijos.

Visų trijų Baltijos valstybių veteranai dalyvavo suvažiavime su savo vėliavomis. Suvažiavimas pradėtas Kanados ir užbaigtas Baltijos valstybių himnais, grojama ir juostų. Po suvažiavimo atstovai buvo pavažinti sumuštiniiais ir kava. Pr. Alš.

Wasagos ir Staynerio lietuvių, įvertindami "TŽ" paslaugas informacijos srityje, atsuntė auką \$31.25. Dėkojame.

Statistikos biuletenyje "Immigration 77" nurodoma, kad iš Lietuvos per pirmuosius 1977 m. devynis mėnesius Kanadon imigravo 18 asmenų, iš Latvijos 2, iš Estijos 2. Iš jų visų tik vienas imigravo su Lietuvos pasu, t.y. pilietyste.

Toronte vykusiame byloje dvejus metus federaciniame kalėjime gavo buvęs "Western Guard" partijos vadas D. Andrews, 18 mėnesių provinciniame kalėjime — tos partijos narys D. Zarytshansky. Bausmė jiems paskirta už rastus sporgmenis, pastatų teršimą rasiniais šūkais, svastikos ženklais. Paskaitėsi, jų veikla daugiausia buvo nukreipta prieš žydus, negrus ir komunistus.

"The Toronto Sun" bendradarbis W. Markiewicz, turįs jam skiltį "The Ethnic Press", pasisakė prieš daugiakalbės televizijos stoties steigimą Toronte, nes tuo būdu būtų sukliudytas vienos amerikiečių stoties priėmimas be konverto. Tokia nuomonė susilaukė griežtos reakcijos iš etninių grupių. M. Zinkiewicz parėmė motyvuotą laišką, kuriame pasmerkė tokią W. M. laikyseną. Esą, jei bijoma užgauti anglosaksus, tai reikia atsakyti ne tik daugiakalbės televizijos, bet ir savo pavarde. Kadangi esame lygūs mokesčių mokėtojai, turime teisę reikalauti ir lygių gyvenimo galimybių. Be to, patys anglosaksai kovoja prieš amerikiečių programų atplūdį Kanadoje. Savo priraše W. M. irodinėja, kad etninių grupių, kaip imigrantų, teisės nėra jau tokios neliečiamos ir kad nedera erzinti šeiminkų, saktant, jie turį per daug televizijos programų. Tai, žinoma, silpnas ir neįtikinantis atsakymas.

Tikinčiųjų persekiojimo Lietuvoje ir Sov. Sąjungoje klausimu "TŽ" redakcija parašė laišką Kanados užs. r. min. D. Jamiesonui, atkreipdama dėmesį į Sadūnaite, Plumpa, Kovaliova ir kitus. Gautas atsakymas iš ministerio asistento Allan N. Leverio, kuriame šonoma: "Kanados vyriausybė ir, esu tikras, kanadiečiai yra susirūpinę, kaip ir Jūs, žmogaus teisių bei pagrindinių laisvių pažeidimu Sov. Sąjungoje. Galite Jus užtikrinti, kad Kanados vyriausybė kiekviena tinkama proga primena sovietams minėtąjį rūpestį. Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijos pagalbiniam vienete Belgrade buvo padarytas pareiškimai (tekstas čia pridėtas), kuriame išreiškiamas Kanados susirūpinimas tais, kurie turi sunkumų išpažinti savo religiją pagal savo sąžinę. Kanada ir toliau pabrėš laisvai prisiimtą atsakomybę pasirašiusių baigiamąjį Helsinkio aktą vykdyti visus nuostatus, įskaitant žmogaus teises, tikėjimo laisvę ir kitus humanitarinius principus."

"TEVISKĖS ŽIBURIŲ" metinė numerata — \$12, naujiems skaitytojams — \$9. Norintiems susipažinti "TŽ" siunčiami nemokamai.

Optical Studio

OKULISTAS R. SCHMID
1596 Bloor Street West
Toronto 9, Ont. (prieš Lietuvių Namus) • Tel. 535-6252
Greitas patarnavimas, neauštos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

BALTIC MOVERS

Visų rūšių pervežimas baldais ir kt. Vežamas turtas pilnai apdraustas.
Skambinti tel. LE 4-1403
30 DEWSON ST., Toronto, Ont.

Pajamų mokesčio blankus užpildo

MARK TUOMOLA, B.A.
191 Eglinton Ave. E. No. 206
(Finnish Credit Union Building) **488-1801**

DRESHER-BARAUSKAS

INSURANCE AGENCY LTD. ir

W. G. DRESHER REAL ESTATE REALTOR

233-3334 — 231-2661 — 231-6226

3830 B BLOOR STREET WEST - ISLINGTON, ONTARIO M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja — V. Drešeris ir A. Mikšienė

Darbo valandos: 9 v.r. — 5 v.p.p. ir 6.30 v.v. — 8 v.v.,

šeštadienis — 9 v.r. — 12 v.p.p.

Narys "Better Business" Biuro

Okulistas

L. LUNSKY, R.O.

M. LUNSKY, O.D., M.S.C.

470 COLLEGE ST., TORONTO

Tel. 921-3924

Darbo valandos 9.30 v.r. - 6 v.v.

Dėl priėmimo skambinti telefonu

Okulistas

S. Brogowski, O.D.

412 Roncesvalles Ave.

(prie Howard Park Ave.)

Kabineto telefonas

531-4251

Pacientai primami susitarus telefonu

INSURANCE

* Namų — Gyvybės
* Automobilių
* Komerčiniai

533-1121 Walter Dauginis 822-8480

1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

Specialaus priedo traukimas!

Per 55,000 ekstra prizų, kurių vertė siekia daugiau kaip \$2¼ milijono ... paminėti deimantinei Wintario loterijos traukimų sukaktį kovo 16

Šio specialaus 75-tojo traukimo Wintario bilietas galioja visiem penkiem reguliariem \$100,000 traukimam, be to —
2 specialūs prizai po \$75,000
102 specialūs prizai po \$7,500
102 specialūs prizai po \$750
ir tūkstančiai kitų specialių prizų
... iš viso per 150,000 prizų beveik \$6 milijonų vertės!

REGULIARUS jūsų Wintario bilietas teikia jums tūkstančius daugiau galimybių laimėti šiame deimantiniame sukakties priedo traukime! Geri yra reguliarūs neapmokestinami prizai ... prie jų pridėdami dar šeski specialūs papildomi traukimai, būtent, du prizai po \$75,000 už bilietus su atitinkamos serijos numeriu ir penkių skaitlinių numeriais. Be to, bus ATSKIRAI traukiami du penkių skaitlinių numeriai — vienas \$7,500, kitas \$750, taip pat bus traukiami trijų skaitlinių numeriai 18,000 po \$25. Bus ir per 35,000 prizų po \$25 už bilietus, turinčius atitinkamus tris paskutines skaitlines, net keturiuose stambiuose priedo traukimuose

Nurodyti prizai pagal 102 serijos bilietus. Vienas bilietas gali laimėti tik tai vieną prizą su reguliariu ar priediniu laimiciniu numeriu. Laimėję bilietai prizai gauti turi būti pateikti vienerių metu laikotarpyje, skaitant nuo traukimo dienos. Smulkesnes detales rasite kovo 3 dienos "The Lottery News" gaunamose parduotuvėse.

visi laimime!

wintario deimantinė sukaktis

Matysite televizijoje kovo 16, ketvirtadienį, 9 v.v. iš Port Colborne

V. BAČENAS

All Seasons Travel, B.D.

2224 DUNDAS STREET WEST,

TORONTO, ONTARIO M6R 1X3

Visais kelionių reikalais betkur pasulyje skambinti

tel. 533-3531

nuo 11 v.r. iki 7 v.v.

Lenkijoje mirus broliui**E. PAKETURUI,**

nuosirdžiausiai užjaučiame mūsų bičiulius STASĮ ir JONĘ PAKETURUS —

P. Imbrasas Rimkevičiai Ulozai Kolyčiai

Viešas susirinkimas

BUS VIEŠAS SUSIRINKIMAS GRUPĖM BEI PASKIRIEM ASMENIM, KURIE DAR NETUREJO PROGOS PAREIKŠTI SAVO PAGEIDAVIMŲ TARPAS-MENINIŲ SANTYKIŲ KOMISIJAI (Task Force on Human Relations) bet nori atsiliiepti į šios komisijos rekomendacijas, surašytas įnyšime "Now Is Not Too Late". SUSIRINKIMAS ĮVYKS TORONTO ROTUŠĖS MIESTO TARYBOS POSEDŽIŲ SALĖJE 1978 M. KOVO 30 DIENĄ 9.30 VAL. RYTO. Suinteresuoti asmenys prašomi kreiptis telefonu 367-8017 ir susitarti dėl laiko.

Tos grupės arba paskiri asmenys, kurie jau anksčiau pareiškė savo pageidavimus minėtai komisijai ir dabar norėtų komentuoti rekomendacijas, kviečiami tai padaryti raštu prieš 1978 metų balandžio 15 dieną šiuo adresu: METROPOLITAN TORONTO CLERK, 2nd FLOOR, CITY HALL, TORONTO, ONTARIO, M5H 2N1.

FRANK BARAUSKAS LIMITED

REAL ESTATE BROKER

• Patarnavimas lietuvių kalba
• Nemokamas namų įkainojimas
• Didelis namų pasirinkimas

Išrašymo telefonas: 233-3323 R. Stasiulis 245-1297

3828 BLOOR ST. WEST - ISLINGTON - ONTARIO M9B 1K8

BALTIC EXPORTING CO.

SIUNTINIAI Į BALTIJOS KRĄSTUS IR SOV. SĄJUNGĄ

• Priimame užsakymus ir maisto siuntinių iš Danijos.

• Turime įvairių medžiagų ir kitų prekių, tinkamų siuntimui.

DARBO VALANDOS: 9 v.r. — 5 v.p.p. (po 5 v.p.p. susitarus telefonu);

šeštadieniais 9 v.r. — 4.30 v.p.p.; trečiadieniais uždaryta.

482 Roncesvalles Ave., Telefonas Savininkai

Toronto, Ont. M6R 2N5 531-3098 S. ir F. Janavičiai

DRAUDA

Balio Maskeliūno įstaiga

Tel. 251-4864 arba 251-4025 • Namų tel. 277-0814

2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403

Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS

• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

